

HLASY NÁRODA

VOICES OF THE NATION

MĚSÍČNÍK ČESKÉ MISIE V CHICAGU

Presorted standard
U.S. Postage
PAID
Berwyn, IL
Permit No.408

Czech Mission, P.O. Box 508 576, Cicero, IL 60804

No 12 - DECEMBER 2004

Český kostel Panny Marie Svatohorské v Ciceru

Poslední z desíti farností založených českými katolíky v chicagské metropolitní oblasti byla farnost Panny Marie Svatohorské (Our Lady of the Mount), ustanovená v červnu 1919. Zakládající rodiny této farnosti byly téměř všechny české, které se stěhovaly do Cicera a Berwynu během prosperity, jež vnikla po první světové válce a trvala až do doby deprese 1929.

V roce 1911 byla založena farnost Královny Nebe na 53. a 24. ulici pro převážně české katolíky. Avšak když do farnosti přicházelo stále více anglicky mluvících věřících, čeští katolíci z Cicera a Berwynu požádali o zřízení své vlastní národní farnosti. 25. ledna 1919 arcibiskup Jiří W. Mundelein pověřil Otce Alberta Dederu, faráře farnosti Královny nebe, aby založil novou farnost pro Čechy s kostelem, který měl být postaven jednu míli na západ od jeho farnosti. Byl zakoupen pozemek na 61. a 24. ulici uprostřed prémie, kde byly právě vyměřovány parcely pro obytné domy. V historických zápisech farnosti Panny Marie Svatohorské z roku 1920 se dovídáme následující informace: „V novém českém středisku se již usadilo přibližně 3000 českých rodin. Z těch asi dvě stě chodí pravidelně na nedělní mši svatou, přibližně stejný počet patří mezi vlažné, jen občas navštěvující nedělní bohoslužby, a zbytek již na kostel nedbá anebo patří mezi úplně nevěřící. Zdejší umístění slibuje, že by se zde mohla rozvinout největší česká farnost v chicagské arcidiecézi. Zdejší Češi jsou většinou narození v Americe, vychováni v Čechách narozenými rodiči, ale již proniknuti americkými ideály. Většinou mají dobré vzdělání a k tomu přiměřená zaměstnání. Dovedou se dobře organizovat a vynikají nad jiné národnosti svou spořivostí, takže se může očekávat, že farnost bude dobře prosperovat.“

Pod vedením Otce Dederu byl postaven prozatímní panelový kostel o rozměrech 9 x 22 metrů za necelých \$ 6000. Kostel byl zasvěcen Panně Marii Svatohorské podle nejvýznamnějšího mariánského poutního místa v Čechách, které leží 65 kilometrů jižně od Prahy a jehož původ

sahá až do 13. století.

Od 4. ledna 1920 byly v novém kostele slouženy v neděli dvě mše svaté. Farní kronika uvádí, že účast na nich byla zpočátku malá, skoro zarážející, ale časem se připojovalo k farnosti stále více rodin, takže koncem téhož roku již bylo nutno kostel rozšířit. Otec Dederu jako první věc začal se stavbou školy. Její cihlová budova byla postavena ve tvaru podkovy, ve které bylo ponecháno místo pro budoucí velký kostel. Škola byla otevřena začátkem školního roku 1923 a učily v ní české benediktinky z Lisle. Sestřičky nejdříve bydlely ve školních prostorách a později byl pro ně zakoupen dům ve stejném bloku jižně od školy. V roce 1925 se původní kostel ukázal jako nedostačující pro rychle rostoucí farnost a bylo rozhodnuto vybudovat kostel větší. Česká stavební firma Režný a Krippner připravila plány a stavba začala 5. března 1926 a pokračovala neobyčejně úspěšně, a tak již 28. listopadu téhož roku pomocný biskup chicagské arcidiecéze Eduard F. Hoban vysvětil nový kostel Panny Marie Svatohorské. Arcidiecézní věstník „New World“ (Nový svět): „Budova je v kalifornském stylu neobyčejně atraktivního typu. Je středem celého farního komplexu, z bočních stran obklopena před třemi roky postavenou osmiftidni školou.“ Po vysvěcení nového kostela, jenž byl postaven za 135 tisíc dolarů, byl původní kostel přeměněn na farní halu. V roce 1929 se Otec Dederu rozhodl postavit nové sociální středisko „Besední dům“ a klášter pro sestřičky. Kardinál Mundelein dal povolení ke stavbě Besedního domu, ale ke stavbě kláštera dal svolení teprve až poté, co bylo slíbeno, že jeho stavba bude zaplacená hotově. Za několik měsíců však došlo ke krachu na burze, což vyvolalo v historii Spojených Států největší hospodářskou krizi. Otec Dederu se obrátil na farníky se zvláštní výzvou, aby každá rodina přispívala týdně jeden dolar. A v této těžké době farníci odpověděli na výzvu svého duchovního otce opravdu velkodušně. 7. září 1930 Opat Kolbeck ze Svatoprokopského opatství v Lisle vysvětil „Besední dům“ s plně

vybavenou kuchyní a místnostmi pro spolkové schůze v suterénu a s rozlehlým sálem a jevištěm a galerií v prvním poschodí. Stavba tenkrát stála (bez vnitřního zařízení) \$ 65.000. Téměř v téže době byl dokončen tříposchodový klášter zcela podsklepený pro sestry za \$ 30.000. Dnes slouží jako Misijní dům pro českou Misii.

V době deprese bylo zapsáno ve farnosti 575 rodin, které neomezily činnost ve farnosti jen na návštěvu nedělních bohoslužeb, ale byly plně zapojeny do každodenního života farnosti. Pořádaly se pikniky, karnevaly, taneční zábavy, bankety a týdenní bingo, takže do roku 1940 byl zaplacen celý dluh \$ 350.000. Stříbrné jubileum farnosti, se slavilo v roce 1944, uprostřed války, poměrně skromně.

Během druhé světové války sloužilo v armádě z farnosti Panny Marie svatohorské 324 mužů a 13 žen. Žáci farní školy byli zapojeni do všech aktivit na podporu válečného úsilí. Farní týdenní věstník byl většinou zaplněn korespondencí s vojáky, kteří byli roztroušeni po všech světových bojištích. Otec Albert Dederu sloužil ve farnosti Panny Marie Svatohorské jako farář od jejího založení až do své smrti – celkem 30 roků. Zemřel ve věku 69 let 14. října 1949. Jeho nástupcem byl jmenován Otec František J. Tony, který před tím od roku 1927 působil jako farář ve farnosti sv. Ludmily v Chicagu. Za svou zasloužilou činnost v arcidiecézní administrativě byl Otec Tony v roce 1959 jmenován monsignorem. V březnu 1966 Mons. Tony odešel do penze a jeho místo převzal Otec František Pokorný, pod jehož vedením byl zahájen náročný program obnovy školy, jejíž vybavení bylo uvedeno na úroveň ostatních škol v oblasti Cicera a Berwynu. Zlaté jubileum farnosti se slavilo 5. dubna 1970, tehdy do farnosti patřilo přes 2.000 rodin a školu navštěvovalo 275 žáků.

Pokračování na str. 20

*Foto na titulní straně:
Kostel Panny Marie Svatohorské v Ciceru
postavený Čechy v roce 1926*

Veselé vánoční hody!

Veselé vánoční hody!
Zpívejme všichni koledy:
o tom, co se vskutku stalo,
že se lidem narodilo Děťátko.

On je světa Spasitelem,
Slovo učiněné tělem,
Syn Boží a syn člověka,
na nějž tvorstvo věky čeká, Děťátko.

Jehož Maria počala,
v Betlémě ho porodila,
položila do jesliček,
zavinula do plenčiček, Děťátko.

Vůl a oslík nad ním stáli
a svým dechem zahřívali
chudé lidské nemluvňátko,
slavné Boží pacholátko, Děťátko.

Na tvé betlémské jesličky
svítí jen z nebe hvězdičky;
všemu tvorstvu oděv dáváš,
sám jsi nahý a nic nemáš, Děťátko.

Andělé i pastuškové
zpívají ti chvály nové:
Vítej nám, nebeský Králi,
tebe jsme si dávno přáli, Děťátko!

*Nekonečně milosrdný Bůh se smíloval
nad lidstvem a poslal na svět
svého jednorozeného Syna,
narozeného z Panny Marie:
ať Vás jeho přítomnost mezi námi posvětlí a
naplní touhou po setkání s ním tvář v tvář.*

*Ať Vám dá Bůh neochvějnou víru,
radostnou naději a účinnou lásku, abyste
ke Kristu směřovali celým svým životem.*

*Ať Vás radostné vědomí,
že se Boží Syn stal jedním z nás,
naučí s důvěrou očekávat
jeho slavný příchod na konci věků.*

**Radost a pokoj od narozeného Ježíše
a vše nejlepší v novém roce 2005
všem čtenářům Hlasů národa,
naším věřícím a všem spolupracovníkům
i Vaším rodinám přeje a vyprošuje
a ze srdce všem žehná**

Fr. Dušan Hladík

LITURGICKÁ ČTENÍ

Slavnost narození Páně - za svítání 25.prosince 2004

1. ČTENÍ - Iz 62,11-12

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Hospodin ohlašuje až do končin země: „Řekněte síónské dceři: Hle, přichází tvá spása, u sebe má svou mzdu, před sebou má svůj zisk. Nazvou je: ‚Svatý lid, vykoupení od Hospodina.‘ Ty pak dostaneš jméno ‚Vytoužené, neopuštěné město‘.“

2. ČTENÍ - Tit 3, 4-7

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Titovi.

Projevila se dobrota Boha, našeho spasitele, a jeho láska k lidem; ne snad proto, že my jsme vykonali něco dobrého, ale ze svého milosrdenství nás spasil v koupeli znovuzrození a obnovení Duchem svatým. Toho na nás vylil v hojnosti skrze našeho spasitele Ježíše Krista, abychom - ospravedlnění jeho milostí - dostali jako dědictví vytoužený věčný život.

EVANGELIUM - Lk 2, 15-20

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Když andělé odešli od pastýřů do nebe, řekli si pastýři mezi sebou: „Pojďme tedy do Betléma podívat se na to, co se tam stalo, jak nám Pán oznámil!“ Pospíchali tam a našli Marii a Josefa i děťátko položené v jeslích. Když ho uviděli, vypravovali, co jim bylo o tom dítěti pověděno. Všichni, kdo to slyšeli, podivili se tomu, co jim pastýři vyprávěli. Maria však to všechno uchovávala v srdci a rozvažovala o tom. Pastýři se zas vrátili. Velebili a chválili Boha za všechno, co slyšeli a viděli, jak jim to bylo řečeno.

Svátek Svaté Rodiny - 26.prosince 2004

1. ČTENÍ - Sir 3, 3-7. 14-17a (řec. 2-6. 12-14)

Čtení z knihy Sirachovcovy.

Pán chtěl, aby otec byl od dětí ctěn, a potvrdil právo matky u potomstva. Kdo ctí otce, usmíruje své hříchy, kdo si váží matky, jako by sbíral poklady. Kdo ctí otce, dočká se radosti na vlastních dětech a bude vyslyšen, když se modlí. Kdo ctí otce, bude dlouho žít, kdo poslouchá otce, občerstvuje svou matku. Synu, ujmí se svého otce, když zestárne, a netrap ho, dokud je živ. Slábně-li mu rozum, ber na něj ohled a nepohrdej jím, když ty jsi v plné síle. Nezapomene se ti, žes měl soucit s otcem, započítá se ti jako náhrada za tvé hříchy.

2. ČTENÍ - Kol 3, 12-21

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Kolosanům.

Bratři! Jako od Boha vyvolení, svatí a milovaní projevujte navnek milosrdné srdce, dobrotu, pokoru, mírnost a trpělivost. Snášejte se a navzájem si odpouštějte, má-li kdo něco proti druhému. Pán odpustil vám, proto odpouštějte i vy. A nadto nade všechno mějte lásku, neboť ona je svorník dokonalostí. Ať ve vašem srdci vládne Kristův pokoj: k němu jste byli povoláni v jednom těle. Buďte za to vděční. Kristova nauka ať je u vás ve své plné síle: moudře se navzájem poučujte a napomínejte. S vděčností zpívejte Bohu z celého srdce žalmy, chvalo zpěvy a duchovní písně. Cokoli mluvíte nebo konáte, všechno dělejte ve jménu Pána Ježíše a skrze něho děkujte Bohu Otci. Vy ženy, buďte svému muži podřízeny, jak se to sluší na křesťanky. Vy muži, mějte svou ženu rádi a nechovejte se k ní mrzoutsky. Vy děti, ve všem svoje rodiče poslouchejte, jak se

to patří u křesťanů. Vy otcové, nedrážděte svoje děti, aby neztrácely odvahu.

EVANGELIUM - Mt 2, 13-15. 19-23

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Když mudrci odešli, zjevil se Josefovi ve snu anděl Páně a řekl: „Vstaň, vezmi dítě i jeho matku, uteč do Egypta a zůstaň tam, dokud ti neřeknu. Herodes totiž bude po dítěti pátrat, aby ho zahubil.“ Vstal tedy, vzal v noci dítě i jeho matku, odebral se do Egypta a byl tam až do Herodovy smrti. Tak se splnilo, co řekl Pán ústy proroka: ‚Z Egypta jsem povolal svého syna.‘ Když Herodes zemřel, zjevil se v Egyptě Josefovi ve snu anděl Páně a řekl: „Vstaň, vezmi dítě i jeho matku a jdi do izraelské země, protože ti, kdo ukládali dítěti o život, už zemřeli.“ Vstal tedy, vzal dítě i jeho matku a odebral se do izraelské země. Ale když uslyšel, že je v Judsku místo svého otce Heroda králem Archelaus, bál se tam jít a podle pokynu ve snu se odebral na území galilejské. Šel tedy a usadil se v městě, které se jmenuje Nazaret, aby se splnilo, co je řečeno ústy proroků: ‚Bude nazýván Nazaretský.‘

Matky Boží, Panny Marie - 1.ledna 2005

1. ČTENÍ - Nm 6, 22-27

Čtení ze čtvrté knihy Mojžíšovy.

Hospodin řekl Mojžíšovi: „Řekni Árónovi a jeho synům: Tak budete žehnat izraelským synům; budete jim říkat: ‚Ať tobě Hospodin požehná a ochraňuje tě! Ať tobě Hospodin ukáže svou jasnou tvář a je ti milostivý! Ať Hospodin obrátí k tobě svou tvář a dopřeje ti pokoje!‘ Budou vzývat moje jméno nad izraelskými syny a já jim požehnám.“

2. ČTENÍ - Gal 4, 4-7

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Galaťanům.

Bratři! Když se naplnil čas, poslal Bůh svého Syna, narozeného ze ženy, podrobeného Zákonu, aby vykoupil lidi, kteří podléhali Zákonu. Tak jsme byli přijati za syny. A protože jste synové, poslal nám Bůh do srdce Ducha svého Syna, Ducha, který volá: „Abba, Otče!“ Už tedy nejsi otrok, ale syn a jako syn také dědic skrze Boha.

EVANGELIUM - Lk 2, 16-21

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Pastýři pospíchali do Betléma a našli Marii a Josefa i děťátko položené v jeslích. Když ho uviděli, vypravovali, co jim bylo o tom dítěti pověděno. Všichni, kdo to slyšeli, podivili se tomu, co jim pastýři vyprávěli. Maria však to všechno uchovávala v srdci a rozvažovala o tom. Pastýři se zas vrátili. Velebili a chválili Boha za všechno, co slyšeli a viděli, jak jim to bylo řečeno. Když uplynulo osm dní a dítě mělo být obřezáno, dali mu jméno Ježíš, jak ho nazval anděl, než bylo počato v mateřském lůně.

2.neděle po narození Páně - 2.ledna 2004

1. ČTENÍ - Sir 24, 1-4. 12-16 (řec. 1-2. 8-12)

Čtení z knihy Sirachovcovy.

Moudrost se sama chválí a slaví uprostřed svého lidu. Otvírá svá ústa ve shromáždění Nejvyššího a velebí se před jeho zástupy: Tvůrce veškerenstva mi dal rozkaz, můj stvořitel mi poručil vztyčit stan. Řekl mi: „Usaď se v Jakubovi, v Izraeli měj své dědictví!“ Před věky na počátku mě stvořil, až na věky být nepřestanu. Před ním ve svatostánku jsem konala svou službu a pak na Síónu jsem obdržela sídlo. Usadil mě v městě, které miloval jako mě, v Jeruzalémě vykonávám svou moc. V lidu plném slávy jsem zapustila kořeny, v Pánově údelu, v jeho dědictví.

2. ČTENÍ - Ef 1, 3-6. 15-18

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Efesanům.

Buď pochválen Bůh a Otec našeho Pána Ježíše Krista, on nás zahrnul z nebe rozmanitými duchovními dary, protože jsme spojeni s Kristem. Vždyť v něm si nás vyvolil ještě před stvořením světa, abychom byli před ním svatí a neposkvrnění v lásce; ze svého svobodného rozhodnutí nás předurčil, abychom byli přijati za jeho děti skrze Ježíše Krista. To proto, aby se vzdávala chvála jeho vznešené dobrotivosti, neboť skrze ni nás obdařil milostí ve svém milovaném Synu. Slyšel jsem, jak věříte v Pána Ježíše a jakou lásku projevujete všem křesťanům, a proto nepřestávám za vás děkovat, když na vás vzpomínám ve svých modlitbách, aby vám Bůh našeho Pána Ježíše Krista, Otec slávy, udělil dar moudře věci chápat a jejich smysl odhalovat, takže budete moci mít o něm správné poznání. Ať osvíti vaše srdce, abyste pochopili, jaká je naděje těch, které povolal, jaké poklady slávy skrývá křesťanům jeho dědictví.

EVANGELIUM - Jan 1, 1-18

Začátek svatého evangelia podle Jana.

Na počátku bylo Slovo a to Slovo bylo u Boha a to Slovo byl Bůh. To bylo na počátku u Boha. Všechno povstalo skrze ně a bez něho nepovstalo nic, co jest. V něm byl život a ten život byl světlem lidí. To světlo svítí v temnotě a temnota ho nepohltila. Byl člověk poslaný od Boha, jmenoval se Jan. Přišel jako svědek, aby svědčil o tom světle, aby všichni uvěřili skrze něho. On sám nebyl tím světlem, měl jen svědčit o tom světle. Bylo světlo pravé, které osvětluje každého člověka; to přicházelo na svět. Na světě bylo a svět povstal skrze ně, ale svět ho nepoznal. Do vlastního přišel, ale vlastní ho nepřijali. Všem, kdo ho přijali, dal moc stát se Božími dětmi, těm, kdo věří v jeho jméno, kdo se zrodili ne z krve, ani z vůle těla, ani z vůle muže, ale z Boha. A Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi. Viděli jsme jeho slávu, slávu, jakou má od Otce jednorozený Syn, plný milosti a pravdy. Jan o něm vydával svědectví a volal: „To je ten, o kterém jsem řekl: Ten, který přijde po mně, má větší důstojnost, neboť byl dříve než já.“ Všichni jsme dostali z jeho plnosti, a to milost za milostí. Neboť Zákon byl dán skrze Mojžíše, milost a pravda přišly skrze Ježíše Krista. Boha nikdo nikdy neviděl. Jednorozený Bůh, který spočívá v náruči Otcově, ten o něm podal zprávu.

Slavnost Zjevení Páně - 6.ledna 2005**1. ČTENÍ - Iz 60, 1-6**

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Vstaň, rozsviť se Jeruzaléme, neboť vzešlo tvé světlo a Hospodina velebnost září nad tebou! Hle, tma zahluje zemi a temnota národy, nad tebou však zazáří Hospodin, jeho velebnost se zjevuje nad tebou. Národy budou kráčet v tvém světle a králové v tvé vycházející záři. Rozhlédni se kolem a podívej se: ti všichni se shromáždili, přišli k tobě. Zdaleka přicházejí tvoji synové, na zádech jsou přinášeny tvoje dcerky. Spatříš to a zazáříš, radostí se zachvěje a rozšíří tvé srdce, neboť tě zalije bohatství moře, přinesou ti statky národů. Záplava velbloudů tě přikryje, dromedáři z Midjanu a Efy, přijdou všichni ze Saby, přinesou zlato a kadidlo, rozhlásí Hospodinovu slávu.

2. ČTENÍ - Ef 3, 2-3a. 5-6

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Efesanům.

Bratři! Slyšeli jste, že Bůh mě pověřil pracovat pro vás na díle milosti. Ve zjevení mi totiž bylo oznámeno to tajemství. V dřívějších dobách to lidé tak nevěděli, ale nyní to bylo odhaleno z osvětlení Ducha jeho svatým apoštolům a kazatelům mluvícím pod vlivem vnuknutí: že totiž také pohané mají stejná dědická práva, že

jsou údy téhož těla a že stejně i jim platí ona zaslíbení skrze Ježíše Krista, když uvěří kázání evangelia.

EVANGELIUM - Mt 2, 1-12

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Když se Ježíš narodil v Betlémě v Judsku za času krále Heroda, přišli do Jeruzaléma mudrci od východu a ptali se: „Kde je ten narozený židovský král? Uviděli jsme jeho hvězdu na východě, a proto jsme se mu přišli poklonit.“ Když to uslyšel král Herodes, ulekl se a s ním celý Jeruzalém. Svolal všechny velekněze a učitele Zákona z lidu a vyptával se jich, kde se má Mesiáš narodit. Řekli mu: „V Betlémě v Judsku, neboť tak je psáno u proroka: 'A ty, Betléme v judské zemi, nejsi vůbec nejmenší mezi judskými předními městy, protože z tebe vyjde vládce, který bude panovat mému izraelskému lidu.'“ Tehdy si Herodes tajně zavolal mudrce a zvrubně se jich vyptal na dobu, kdy se ta hvězda objevila, poslal je do Betléma a řekl: „Jděte a důkladně se na to dítě vyptejte. Až ho najdete, oznamte mi to, abych se mu i já přišel poklonit.“ Když krále vyslechli, vydali se na cestu. A hle - hvězda, kterou viděli na východě, šla před nimi, až se zastavila nad místem, kde bylo dítě. Jakmile uviděli hvězdu, zaradovali se nevýslovnou radostí. Vstoupili do domu a spatřili dítě s jeho matkou Marií, padli na zem a klaněli se mu. Otevřeli své pokladnice a obětovali mu dary: zlato, kadidlo a myrhu. Ve snu dostali pokyn, aby se k Herodovi už nevraceli, proto se vrátili jinou cestou do své země.

Svátek Křtu Páně - 9.ledna 2005**1. ČTENÍ - Iz 42, 1-4-6-7**

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Toto praví Hospodin: Hle, můj Služebník, kterého podporuji, můj vyvolený, v němž jsem si zalíbil. Vložil jsem na něj svého ducha, národům přinese právo. Nebude křičet, nebude hluchet, nedá se slyšet na ulici. Nalomenou třtinu nedolomí, doutnajícím knot neuhasí, věrně bude ohlašovat právo. Nezeslábne, nezmalátní, dokud nezaloží na zemi právo. Ostrovy čekají na jeho nauku. Já, Hospodin, jsem tě povolal ve spravedlnosti, vzal jsem tě za ruku, utvořil jsem tě a ustanovil tě prostředníkem smlouvy lidu a světlem národů, abys otevřel oči slepým, abys vyvedl vězně ze žaláře a z věznic ty, kdo bydlí ve tmách.

2. ČTENÍ - Sk 10, 34-38

Čtení ze Skutků apoštolů.

Petr se ujal slova a promluvil: „Teď opravdu chápu, že Bůh nikomu nestrání, ale v každém národě že je mu milý ten, kdo se ho bojí a dělá, co je správné. Izraelitům poslal své slovo, když dal hlásat radostnou zvěst, že nastává pokoj skrze Ježíše Krista. Ten je Pánem nade všemi. Vy víté, co se po křtu, který hlásal Jan, udalo nejdříve v Galileji a potom po celém Judsku: Jak Bůh pomazal Duchem svatým a mocí Ježíše z Nazareta, jak on všude procházel, prokazoval dobrodiní, a protože Bůh byl s ním, uzdravoval všechny, které opanoval ďábel.“

EVANGELIUM - Mt 3, 13-17

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Ježíš přišel z Galileje k Jordánu za Janem, aby se dal od něho pokřtít. Ale on se bránil a říkal: „Já bych měl být pokřtěn od tebe, a ty přicházíš ke mně?“ Ježíš mu však řekl: „Nech tak nyní, neboť je třeba, abychom zcela splnili Boží vůli.“ A tak mu vyhověl. Jakmile byl Ježíš pokřtěn, vystoupil hned z vody. A hle - otevřelo se nebe a viděl Ducha Božího jako holubici, jak se snáší a sestupuje na něj. A z nebe se ozval hlas: „To je můj milovaný Syn, v něm mám zalíbení.“

ZPRÁVY Z VLASTI

Carolina od 1. do 29. listopadu 2004

Politické události

**V krajských volbách
vyhrála podle
očekávání ODS**

Jasným vítězstvím ODS skončily volby do krajských zastupitelstev. ODS získala 36% hlasů a zvítězila ve 12 ze 13 krajů, jen na jižní Moravě skončila druhá, těsně za lidovci. Nejsilnější vládní strana ČSSD získala v celkovém součtu krajů 14% hlasů. Na druhém místě skončila KSČM, ta obdržela bezmála 20% hlasů. Přesto není pravděpodobné, že by se komunisté v některém z krajů dostali do rady či získali funkci hejtmána. Jediná strana, která před volbami spojení s komunisty nevykloučila, byla sociální demokracie, ale ta ani v jednom z krajů nedosáhla takového výsledku, aby spolu s KSČM disponovala většinou hlasů. Nepotvrdily se tak ani průzkumy volebních preferencí, které předpovídaly nástup levice na severu Čech i Moravy, v regionech s nejvyšší nezaměstnaností. ODS měla dosud osm hejtmánů, lidovci pět. Po právě skončených krajských volbách může nejsilnější opoziční strana získat až dvanáct hejtmánů, v Jihomoravském kraji se jím zřejmě stane lidovec. Jednání o koalicích v krajích již začala.

ODS zvítězila v druhém kole voleb do třetiny Senátu

Občanská demokratická strana jasně vyhrála letošní volby do Senátu, její kandidáti zvítězili v 18 z 27 obvodů. Celkem tak bude mít 36 senátorů z 81, o devět více než dosud. Strany vládní koa-

lice naopak o osm křesel přišly. Zcela propadla ČSSD, neobhájila ani jedno ze tří křesel, zůstane jí jen sedm senátorů. Lidovci uhájili tři křesla, tudíž budou mít druhý nejsilnější klub (14). Komunisté zvítězili jen v jednom obvodu, ačkoli postoupili v devíti, celkem mají dva senátory. Hlavně díky výsledku ODS v Senátu posílila pravice. ODS oznámila, že bude chtít obsadit křeslo předsedy Senátu, které dosud zastává Petr Pithart z KDU-ČSL. Jeho nástupcem by se měl stát dosavadní místopředseda horní komory a staronový senátor ODS Přemysl Sobotka. Mezi novými senátory figurují i známé osobnosti. V Praze 6 byl zvolen Karel Schwarzenberg. Úspěch slavila neparlamentní Strana zelených, která získala v Praze 10 svého prvního senátora, novináře Jaromíra Štětínu. Z 81 členů horní komory bude jako dosud jen deset žen. Druhé kolo přilákalo jen 18,41% voličů. Je to nejméně v dosavadní historii pravidelných obměn třetiny horní komory. Nejméně voličů přišlo letos na Frýdecko-Místecku (13,46%) a naopak nejvyšší zájem zaznamenali volební komisaři v Praze 6 (28,86%).

**Studentský průvod Prahou
15 let poté**

K patnáctému výročí silou potlačeného pochodu studentů 17. listopadu 1989, který tehdy odstartoval zánik komunistického režimu v Československu, uspořádala Studentská rada Filozofické fakulty Univerzity Karlovy vzpomínkový průvod po sto-

pách tohoto pochodu. Akce začala v 16 hodin pod schody na Albertově, kde vystoupili filozof Martin C. Putna, režisér Ladislav Smoljak a zástupce studentů. Kritizovali polistopadový vývoj, současnou politickou garnituru a její nejasný postoj ke komunistické straně, ovšem vyjádřili naději, že se vše může obrátit k lepšímu. Je však třeba nebyť lhostejní, pečlivě sledovat vývoj a nevzdávat se dobrovolně svého práva volit. Mnoho účastníků podepsalo prohlášení vysokoškoláků k současné situaci, jehož text je k dispozici na <http://strada.ff.cuni.cz/listopad>. Organizátoři nezapomněli připomenout ani 17. listopad 1939. Pohřeb Jana Opletala, smrtelně zraněného při protiněmecké demonstraci 28. října, se stal pro okupační úřady záminkou k uzavření vysokých škol. Po společném zpěvu studentské hymny se průvod pomalu vydal k Národní třídě a po půl sedmé již stanul pod sochou sv. Václava na Václavském náměstí. Tam vystoupili socioložka Jiřina Šiklová, bývalý studentský vůdce Šimon Pánek a katolický kněz Tomáš Halík, jejichž projevy se nesly v podobném duchu jako ty na Albertově. Nakonec zazpíval Jaroslav Hutka písně Náměšť a Havlíček. Po národní hymně účastníci pochodu postavili svíčky k soše sv. Václava a pokojně se rozešli.

**V Římě podepsali
euroústavu**

V pátek 29. října podepsali představitelé 25 států EU v Římě novou evropskou ústavu. Při podpisu historického dokumentu zastupovali ČR předseda vlády Stanislav Gross a ministr zahraničí Cyril Svoboda. Ústava zavádí mimo jiné funkci evropského

prezidenta a ministra zahraničních věcí. Pokud ji do dvou let ratifikují všechny členské státy, vejde v platnost. V Čechách o tom rozhodnou občané v referendu, na jehož datu se ale čeští politici neshodují. Premiér Gross ho chce uskutečnit zároveň s parlamentními volbami v roce 2006. S tím nesouhlasí prezident Václav Klaus ani ODS. Takový krok by prý zastínil význam referenda. Prezident ho považuje za natolik závažné, že by se mělo konat dříve. Klaus svůj nesouhlas s ústavou vyjádřil už tím, že ji odmítl podepsat. Slovenský prezident Ivan Gašparovič se podpisu rovněž nezúčastnil. Učinili tak premiér Mikuláš Dzurinda a ministr zahraničních věcí Eduard Kukan. Podle slovenského deníku Pravda Gašparovičovi stačí, že ústavu podepíše až po její ratifikaci slovenským parlamentem. Přes nesouhlas KDH může premiér počítat s podporou ostatních poslanců již dnes. Otázkou je, jak uspěje iniciativa za vypsání referenda, která na Slovensku rozběhla podpisovou akci.

**Špidla oficiálně
evropským komisařem**

Evropský parlament schválil 18. listopadu Evropskou komisi Joseho Barrosa. Po třech týdnech vyjednávání tak pětadvacetičlenný tým mohl v pondělí začít pracovat. Bývalý premiér a ministr práce a sociálních věcí Vladimír Špidla má na starosti zaměstnanost, sociální záležitosti a rovné příležitosti. Do konce příštího roku chce Špidla předložit zprávu o boji proti diskriminaci. To považuje za svůj nejdůležitější úkol. "Těším se už také na spolupráci se svým slovenským kolegou v komisi, Ja-

nem Figelem. S ním chci probírat hlavně otázky školství a celoživotního vzdělávání," sdělil Špidla MF Dnes.

Ze Slovenska

Spolupráce české a slovenské armády při vojenském cvičení Hranica 2004

Cvičení Hranica 2004, které probíhalo od 8. do 12. listopadu v příhraničním pásmu, se zaměřilo na součinnost ozbrojených sil obou států při řešení krizových situací nevojenského charakteru. Námětem byla společná likvidace následků rozsáhlé průmyslové havárie spojené s výbuchem, požárem a následným unikem nebezpečných látek na území ČR a likvidace rozsáhlého požáru na území Slovenska. Cvičení vyvrcholilo 10. a 11. listopadu společným zásahem úkolových skupin obou armád ve vojenských cvičkových prostorech Kuchyňa v SR a Libava v ČR. Cvičení se uskutečnilo pod záštitou ministerstva obrany obou států a za účasti náčelníka Generálního štábu Armády ČR generálporučíka Pavla Štefky a náčelníka Generálního štábu Ozbrojených sil SR Milana Čerovského. Hranica 2004 je jednou z nejvýznamnějších aktivit spolupráce armád obou zemí v letošním roce.

Vysoké Tatry postihla větrná katastrofa

Ničivá vichřice postihla v pátek 19. listopadu Slovensko. Nejhuře byly větrnou smrští postiženy Vysoké Tatry. Vítr dosahoval rychlosti až 137 kilometrů v hodině. Z části hor v podstatě zmizel les. Škody se odhadují na stovky milionů a až sto let bude trvat, než budou Vysoké Tatry vypadat jako před vichřicí. Ministr životního prostředí Laszlo Mikloš označil situaci

za největší ekologickou katastrofu za posledních sto let. Zničeny byly tři miliony kubiků dřeva, což je 90% roční těžby dřeva na Slovensku. Úřady zakázaly vstup do lesů a zastavena byla také těžba jehličnatého dřeva. Prezident Ivan Gašparovič vyzval k nasazení armády v postižené oblasti. Podle odborníků kalamita zvýší na jaře povrchový odtok vody, takže naroste riziko povodní. Vítr poškodil hotely, zničil lanovky a lyžařské vleky, což ovlivní nadcházející zimní turistickou sezonu. Oblast původně pokrytá jehličnatým lesem dnes připomíná měsíční krajinu. Odstraňování škod může trvat dva až pět let a vysazení nového lesa dalších dvacet. Prezident Václav Klaus v osobním dopise sdělil prezidentu Ivanu Gašparovičovi, že ČR je připravena Slovensku pomoci při odstraňování následků katastrofy. Nabídka české strany zahrnuje vyslání celkem 200 příslušníků hasičského záchranného sboru. Střídali by se v týdenních intervalech po padesátičlenných skupinách. Pomoc poskytnou také české kraje a města. Praha věnuje pět milionů korun, Středočeský kraj okamžitě uvolnil 100 tisíc korun a slíbil i technickou podporu. Na obnově Vysokých Tater se mohou podílet i jednotlivci a instituce přispěním na některé ze sbírkových kont, která byla v ČR a SR pro tento účel zřízena (čísla účtů a další informace jsou na www.mzv.cz).

Ekonomika

Švýcarský prezident Deiss slíbil v Praze finanční pomoc novým členům EU

Švýcarsko chce poskytnout novým členským zemím EU finanční podporu na bázi

dvoustranných jednání, jak uvedl Moravskoslezský deník. Po setkání se svým českým protějškem Václavem Klausem to na Hradě prohlásil švýcarský prezident Joseph Deiss, který 1. a 2. listopadu pobýval v Praze na oficiální návštěvě. "Zavázali jsme se, že svým dílem přispějeme ke sjednocující činnosti v rámci Evropy a budeme pomáhat nově přistupujícím členským státům," prohlásil podle Moravskoslezského deníku Deiss, který ve Švýcarsku zastává i funkci ministra hospodářství. Údajně však neupřesnil, o jak velkou sumu půjde. Podle výše uvedeného zdroje bude alpská země o způsobech čerpání jednat s jednotlivými zeměmi od začátku příštího roku. Prezident zároveň dodal, že si Švýcarsko podrží omezení pro pohyb pracovníků z ČR pravděpodobně do roku 2011.

Hongkong nabízí nové příležitosti pro české podnikatele

Po čtyřech letech navštívil ČR jeden z nejvýznamnějších hongkongských politiků premiér Donald Tsang. Ještě jako ministru financí se mu podařilo, že se Hongkong dostal přes velkou asijskou finanční krizi v letech 1997 a 1998 bez závažnějších problémů. V přednášce na pražském Žofíne 29. října upozornil Tsang české obchodní společnosti, že mohou využít Hongkong jako vstupní bránu pro podnikání nejen v Číně, jejíž ekonomika se velmi rychle rozvíjí, ale i v oblasti celé Asie a Tichomoří. Obchod mezi Českem a Hongkongem loni vzrostl o 60%, země si vyměnily zboží více než za šest miliard korun. K zlepšení příležitosti pro podnikání ještě přispívá od prvního ledna

platící dohoda o volném obchodu CEPA, která hongkongským společnostem přiděluje právo prvního přístupu na čínský trh. Podle Tsanga by toho měly české firmy využít, právě tak jako nového programu 9+2, který by měl více propojit devět ekonomicky vyspělejších čínských provincií a dva regiony se zvláštním statutem – Hongkong a Macao. Jestli je také ČR investičně přitažlivá pro hongkongské firmy, Tsang podle Mladé fronty Dnes, která o návštěvě informovala, nevěděl.

Český zahraniční obchod v září s rekordním přebytkem

Zahraněční obchod si podle Českého statistického úřadu (ČSU) připsal druhou nejvyšší kladnou bilanci za letošní rok, když zářijový dovoz překonal vývoz o 3,2 miliardy korun. Obchod vzrostl v porovnání s loňským zářím hlavně se zeměmi EU, především pak s Německem, Slovenskem a Velkou Británií. Přebytek bilance se zvedl zejména v obchodě se stroji a dopravními prostředky, naopak negativní vliv na zahraniční obchod měl dovoz minerálních paliv a druhy nejvyšší dovoz ropy v letošním roce. Obchod se zeměmi EU byl v přebytku 20,7 miliardy korun. Důvody zlepšení jeho bilance jsou podle analýzy ČSU zveřejněné 5. listopadu zrušení celních bariér, snížení transakčních nákladů, rozšíření vnitřního trhu a celkové změny podmínek obchodování v rámci EU. Oproti tomu mimoevropské trhy se Česku ještě více uzavřely. Prosadit se nedaří hlavně na japonském, čínském a americkém trhu. Bilance se státy mimo EU byla záporná ve výši 17,5 miliardy Kč, při-

čemž největší meziroční prohloubení schodku - o dvě miliardy - zaznamenal právě obchod s Japonskem. Zahraniční obchod rostl rychleji jak v přepočtu na dolary, tak i na eura vlivem posílení koruny vůči těmto měnám. Vývoz vzrostl od ledna do září 2004 o 22,7% a dovoz o 19,9%. Za devět měsíců roku dosáhl schodek obchodní bilance 14,8 miliardy korun, což znamená meziroční snížení o 21,3 miliardy.

Silná koruna způsobuje problémy, ale také zlevňování

Česká koruna v posledních dnech láme jeden rekord za druhým, zejména ve vztahu k americkému dolaru. Ten se dal 23. listopadu koupit za 23,697 korun. I v poměru k euru se české měně daří. Hodnoty podobné těm současným - tedy těsně okolo 31 korun za kus - jsme byli naposledy zvyklí vidat v roce 2002. Současná vysoká hodnota koruny má však i své stinné stránky. Největší vrásky dělá firmám, které vyvážejí do zahraničí. Zvyšuje totiž ceny českých výrobků na cizích trzích, zejména na těch, kde se platí dolarem. Ten není dominantní měnou pouze v Americe, ale také v jihovýchodní Asii nebo v Rusku. Efekt silné koruny působí ale také obráceně - v Česku tak může zlevnit japonská a korejská elektronika, poklesnou i ceny benzinu a nafty. Za růstem koruny stojí především spekulace vlády o tom, že by prodala Český Telecom prostřednictvím burzy a nikoli přímo určenému zájemci. Koruna tak vlastně reaguje předem na očekávaný příliv investic - kupci akcií Telecomu totiž budou státu platit právě v české měně. Někteří finan-

ční analytici však přisuzují nárůst ceny koruny spíše obecnému vývoji středoevropských ekonomik. Ve prospěch českých exportérů by mohl zasáhnout hlavní regulační orgán v oblasti měnové politiky, Česká národní banka. Zejména by mohla zvýšit úrokovou sazbu, a učinit tak investice do koruny méně výhodnými. ČNB sazbu však změnila už v srpnu a podle analytičky Raiffeisen Bank Heleny Horské se členové bankovní rady nyní omezí pouze na konstatování, že "celou věc pečlivě sledují a vyhodnocují všechny signály, avšak ke konkrétním krokům vůči posilující koruně zatím nedojde."

Kurzovní lístek České národní banky 27. 11. 2004 (střed)	
EUR, 1	30.995
Kanada, 1	19.833
Slovensko, 100	78.864
USA, 1	23.411

Kultura

Ve zlaté kapličky uvedli poprvé činohru v němčině

Inscenace hry Dílo v neděli 30. října byla v historii pražského Národního divadla prvním uvedením činohry v němčině. Den po ní byla na Staroměstské radnici slavnostně udělena Cena Franze Kafky její autorce Elfriede Jelinek. Vídeňský Burgtheater nabídl divákům své pojetí dramatického textu bez faktické tradiční formy. "Nejsou v něm postavy, vztahy či situace v klasickém slova smyslu," řekl během pondělní diskuse s diváky režisér Nicolas Steinhilber. O charakteru hry, jejímž hlavním motivem je výstavba vodní elektrárny v Kaprunu, vypovídá i fakt, že rakouská kritika ji označila za popkoncert. Uvedení hry v rámci Pražského divadelního

festivalu německého jazyka přihlížel také rakouský spolkový prezident Heinz Fischer. Bez osobní účasti čestné nositelky Nobelovy ceny Elfriede Jelinek se v pondělí uskutečnilo předání Ceny Franze Kafky. Rakouská spisovatelka a dramatička se omluvila pro nemoc. Mezi předávajícími nechyběl primátor Pavel Bém, místopředseda Kafkovy společnosti a poslanec Evropského parlamentu Vladimír Železný nebo předseda českého PEN klubu Jiří Stránský. Cenu za oceněnou převzal rakouský velvyslanec Klas Daublebský. Česky řekl: "Je mi velkou ctí a radostí, že mohu jménem Elfriede Jelinek převzít Cenu Franze Kafky." V závěru večera přednesla členka Burgtheateru Wien Libgart Schwarz pro tuto příležitost napsaný autorčin text. Cena Franze Kafky je jedinou mezinárodní cenou udělovanou na území České republiky. Oceňuje celoživotní dílo autora. O jejím držiteli z řad spisovatelů rozhoduje porota jmenovaná Sdružením Franze Kafky. Letos byla předána počtvrté.

Divadlo Semafor oslavilo pětáctýřicáté narozeniny

V sobotu 30. října uvedl Semafor při příležitosti svého výročí speciální vzpomínkový program Je nám pětáctýřicet. Ten vzbudil tak velký zájem, že z původně jedinečné akce vzejde i několik repríz. Na koncertě v Česku zřejmě nejoblíbenějšího divadla malých forem zazněly v podání Jiřího Suchého, Jitky Molavcové a dalších členů souboru písně spojené se scénou Semaforu, tvořící dohromady příběh se šťastným koncem. Jubilejní představení se hrálo v sále Nostického paláce na pražské Malé Straně. Poté, co karlínské půso-

biště divadla bylo při povodních v roce 2002 vyplaveno, kočoval soubor po mnoha scénách. Nynější prostory má k dispozici do dokončení rekonstrukce nového Semaforu v místě bývalé dejvické taneční Globus. Divadlo Semafor zahájilo svoji existenci premiérou hudební komedie Člověk z půdy 30. října 1959 v malém sále v ulici Ve Smečkách (dnešní Činoherní klub). U jeho zrodu stály jak osobnosti v té době již dobře známé - jako Miroslav Horníček nebo Miloš Kopecký, tak umělci pro publikum noví - mezi nimi například Jiří Suchý, Jiří Šlitr, Ferdinand Havlík nebo Pavlína Filipovská. Za roky fungování prošly Semaforem hvězdy od Waldemara Matušky a Karla Gotta po Evu Pilarovou či Hanu Hegerovou.

Sport

Novák vyhrál poprvé v kariéře halový turnaj

Jen tři týdny po tokijském triumfu získal Jiří Novák další vítězství - ve švýcarské Basileji porazil 31. října ve finále Davida Nalbandiana z Argentiny po pěti setech 5:7, 6:3, 6:4, 1:6 a 6:2. Nalbandian není jediným hráčem ze světové desítky, kterého Novák na turnaji porazil. Jako poražený vyšel ze čtvrtfinálového klání i Brit Tim Henman, nyní na sedmé pozici v žebříčku ATP. Jedná se o Novákův sedmý vítězný turnaj v kariéře, avšak první v hale. Díky tomuto vítězství si na konto připsal 140.600 euro (cca. 4,4 milionů Kč) a také 50 bodů do žebříčku Champions Race, což ho posunulo o šest příček výše až na 23. místo. Novák v Basileji vyhrál jako pátý český tenista. Naposledy se to podařilo před 23 lety Ivanu Lendlu.

CÍRKEV DOMA A VE SVĚTĚ

Američtí křesťané volili Bushe

51 % voličů dalo při nedávných prezidentských volbách v USA svůj hlas republikánskému kandidátovi Georgi W. Bushovi a 48 % demokratickému senátorovi Johnu F. Kerrymu. Z katolíků, kteří tvořili 27 % celkového počtu voličů, hlasovalo pro Bushe 52 % a pro Kerryho 47 %. Mezi protestanty, kteří tvořili 54 % voličů, hlasovalo 59 % pro Bushe a 40 % pro Kerryho. Nejvýraznější podporu získal George W. Bush od bělošských evangelikálních křesťanů, kteří tvořili celkem 23 % všech voličů. 78 % podpořilo Bushovu kandidaturu, zatímco 21 % dalo svůj hlas senátoru Kerrymu.

Zvolen nový předseda Biskupské konference USA

Na tříleté funkční období byl zvolen novým předsedou USCCB 70letý biskup William S. Skylstad. V této funkci tak vystřídal biskupa Wiltona D. Gregoryho, který stál v čele USCCB v průběhu uplynulých tří let. Místopředsedou USCCB byl zvolen kardinál Francis E. George z diecéze Chicago. William S. Skylstad byl jmenován biskupem v roce 1977. Stál v čele diecéze Yakima a Spokane (Washington). V minulém funkčním období působil ve funkci místopředsedy USCCB.

Nový most v Bratislavě by mohl být pojmenován po knězi

Nejnovější most přes Dunaj v Bratislavě by občané pojmenovali po knězi, umělci a vědci, katolickém knězi Jozefu Murgašovi. Vyplývá to z ankety, kterou na jaře uskutečnil bratislavský magistrát na základě občanské iniciativy. 1. místo obsadil se 3.863 hlasy Jozef Murgaš před zakladatelem Československé republiky Tomášem G. Masarykem (1.261 hlasů), generálem Milanem Rastislavem Štefánikem a Alexandrem Dubčekem. Zmíněnou občanskou iniciativu k pojmenování mostu vyvolali společně příznivci P. Murgaše z jeho rodné obce Tajov, Slovenská elektrotechnická společnost a Konference biskupů Slovenska. Primátor Bratislavy Andrej Ďurkovský jmenuje odbornou komisi, která by měla vybrat několik návrhů. O konečném pojmenování mostu poté rozhodne městské zastupitelstvo. Nový velký most přes Dunaj, který otevře východ Bratislavy pro potřeby dopravy, má v současné době provizorní název "Košícký". Jádrem celkem 517 metrů dlouhého a 8 tisíc tun těžkého silničního mostu je obloukovitá ocelová konstrukce. Jozef Murgaš se narodil v Tajově u Banské Bystrice v roce 1864. Na kněze byl vysvěcen v roce 1888. Technicky i umělecky nadaný mladý muž poté studoval malířskou akademii v Budapešti a výtvarnou akademii v Mnichově. Po změně biskupa byl povolán zpět na Slovensko a šikanován neustálými přesuny z místa na místo. Proto v roce 1896 odpověděl na inzerát slovenských přistěhovalců z USA a odešel působit jako kněz do osady Wilkes-Barr v Pensylvánii. Zde mohl naplno roz-

vinout své technické vlohy. Zabýval se výzkumem elektromagnetických vln a je považován za vynálezce bezdrátové telegrafie a významného předchůdce bezdrátové a mobilní komunikace. Zenfel v roce 1929. Bližší informace získáte na internetové adrese

<http://www.atm.sk/transform/murgas/murgas.htm>.

Biskup Lobkowicz prožil napjaté dny na Ukrajině

Ostrava: Přímo v centru dění se ocitl biskup František Lobkowicz v posledním listopadovém týdnu na Zakarpatské Ukrajině. Společně s ředitelem Diecézní charity ostravsko-opavské Jiřím Hořínkem se vydal do vesnic, kde působí slovenský misionář Peter Krenický. Do obce Ust' Čoma přijel požehnat nový domov pro seniory, který finančně podpořila Diecézní charita ostravsko-opavská. Biskup Lobkowicz domov požehnal s řeckokatolickým biskupem z Užhorodu Milanem Šašíkem. Celý obřad sloužili společně ve východním ritu. "Na Ukrajinu nás pozval misionář Peter Krenický, s kterým už řadu let spolupracujeme na rozvoji charitativních projektů. Jedním z nich je Domov radostného stáří, který bude sloužit patnácti seniorům z vesnice Ust' Čoma," uvedl ředitel Diecézní charity ostravsko-opavské Jiří Hořínek. Biskup Lobkowicz měl na Ukrajinu namířeno už před třemi lety, pro nemoc však byla tehdy cesta odložena. Do oblasti Zakarpatské Ukrajiny se tak dostal až letos. "Díky tomu, že jsme byli i mimo velká města, měl jsem možnost daleko více vnímat chudobu Zakarpátí. V duchu jsem si říkal, kde by tato země mohla být bez Sovětského svazu," řekl biskup Lobkowicz. "Jsem vděčný naší Charitě, že pochopila nutnost konkrétní pomoci. I nám bylo v minulosti pomoheno, ale to proto, abychom i my mohli pomáhat dál," dodal biskup, který měl možnost na Ukrajině pozorovat i současné revoluční dění. "Prožili jsme tam dva dny právě v době, kdy místní lidé prožívají události podobné těm našim v roce 1989. V Užhorodu jsme viděli mladíky s oranžovými pásky, kterými se hlásí k protestům," řekl Jiří Hořínek. Krátce po odjezdu biskupa z horských obcí Zakarpatské Ukrajiny však dostal misionář Krenický zprávu, že si pro něj jde tajná policie. "Objevila se zpráva, že je Řeckokatolická církev obviňována z organizování nepokojů v důsledku prezidentských voleb. Navíc dostal P. Krenický varování, že tajná policie dala příkaz k zajištění a případné likvidaci mnoha řeckokatolických duchovních. Mezi obviněnými byl i slovenský misionář," uvedla Eva Chudejová z Diecézní charity ostravsko-opavské, která dodala, že mu místní nedoporučovali, aby vycházel ven a jezdil autem. Ukrývá se proto v některém z obydlí horských vesnic. "Jsme s ním denně ve spojení. Telefonujeme si. Podle informací z Ukrajiny se situace stabilizuje," dodala Chudejová, která má na starosti Charitou podporovaný projekt "Adopce na dálku" na Ukrajině.

Podle zpráv České biskupské konference

Tichá svatá vánoční noc se blíží

Tichá svatá vánoční noc se znovu blíží do našich domovů. My o Vánocích rádi vzpomínáme, ale především vzpomínáme o Štědrém večeru. V těch vzpomínkách kolikrát lidé zapomenou, že na nás čeká Boží láska. Jesle svatostánku jsou přístupny každému z nás: „V jesličkách ležel při svém narození, na kříži zemřel pro naše spasení, nám se zanechal v oltární svátosti z pouhé milosti.“ Jistě i Vy, drazí přátelé budete vzpomínat na svůj rodný domek, kde jste prožívali své dětství, na hřbitůvek u kostela a na hrob, kde leží otec, nebo kde odpočívá maminka. Ale také vzpomínáme na ty, kteří žijí a my jim věnujeme radostnou práci předvánočních příprav. Kolik je to radostného šušání v našich rodinách, kupování dárků, jejich pečlivého schovávání, aby se nedostaly na Boží světlo dříve než večer u stromečku.

Na Štědrý večer opět stojíme u stromečku, u jesliček a naší hlavou znovu táhnou různé myšlenky. Vzpomínáme na první vánoce v Betlémě. Již mnoho set let, před Kristovým narozením zjevil Bůh svým věrným služebníkům, prorokům, že dá světu Vykupitele, Spasitele. Když se naplnil čas a mělo se uskutečnit rozhodnutí, poslal Bůh archanděla Gabriela se svým poselstvím. Neposlal ho do hlavního města říše - do Říma, nebo do Alexandrie, nebo do Jeruzaléma, ale do malého neznámého Nazareta, na severu Svaté země. Nezmyšlil se před staletími Bůh? V Betlémě se měl Spasitel narodit, ale nyní si vyvolil jeho matku ze země Galilejské, až z Nazareta. Avšak u Boha není nic nemožného. Všechno musí sloužit Božím plánům.

V té době nebyli již Židé svobodným národem. Jejich země patřila Římanům, zrovna tak, jako všechny země kolem Středozemního moře. Nade všemi těmi zeměmi panoval římský císař. Sám na všechno nestačil, proto ustanovil pro každou zemi místodržitele. Tu a tam nechali Římané nějakého krále. Tak vládl v Jeruzalémě ukrutný král Herodes. Dokonce i své tři syny nechal utratit, nepočítaje v to další členy rodiny a mnohé obyvatele císařem svěřené země.

Co nám vypráví evangelium o Spasiteli? Římský císař Augustus vydal rozkaz, aby

se všichni obyvatelé jeho říše odebrali k soupisu do svého domova. Tento císařský rozkaz posloužil, aby se Spasitel podle proroctví narodil v Betlémě. Připomeňme si všechny okolnosti cesty z Nazareta do Betléma, abychom poznali, že to byla cesta velmi obtížná. Josef s Marií byli chudobní a pro chudé je cestování vždy svízelné a zvláště tehdy. Ani roční období nebylo vhodné pro cestování, zvláště pak proto, že Maria citila blízkost porodu. Doma měla vše připraveno, aby mohla Spasitele, kterého jí Bůh svěřil, při vší své chudobě slušně přijmout. Ale v cizím kraji, v takové vzdálenosti od Nazareta, v Betlémě neměla ani slušný příbytek. Všechno ztrpčovalo a znepříjemňovalo jejich cestování. Rozkaz vydal židovskému národu nesympatický pohanský císař. Ale Maria i v tento okamžik řekla: „Jsem služebnice Páně“ - odevzdávám se i nyní do Boží vůle.

Josef a Maria unaveni přicházejí do Betléma. Svatý Josef ihned odchází hledat nocleh pro Marii a očekávané dítě. Všude ho odmítají, nemají místo. Jak těžký to byl pro Josefa úkol, když musel Marii oznámit, že jeho námaha byla bezvýsledná. Nezbylo nic jiného, než hledat nouzové přístřeší a to v opuštěném chlévě, v betlémské jeskyni. Ano, „do vlastního přišel a vlastní ho nepřijali.“ Tehdy se lidská srdce uzavřela, i když je Ježíš Pánem všech lidských srdcí. Rozjimejme i my, že bohužel i na nás se vztahuje výčitka, kterou připomíná apoštol sv. Jan. Jak často zatažili Spasitel přijít k nám. Kolikrát jsme ho nepřijali, kolikrát jsme uzavřeli svá srdce, kolikrát jsme se od něho odvrátili.

Někdy si však pomyslíme, především o Vánocích: škoda, že jsem já nebyl v té době v Betlémě, s radostí bych přijal Božského Spasitele ve svém domě, jak rád bych mu posloužil. Uvědomme si: co nebylo možné tehdy, to můžeme vykonat nyní. Všechno, co vykonáme jednomu ze svých spolubratrů, ze svých spolusester, to prokazujeme Spasiteli. Je to jistě potěšující myšlenka - nahradit chladnost betlémských obyvatel skutky křesťanské lásky.

Zastavujme se v betlémské jeskyni. Pokloňme se novorozenému Spasiteli. Bož-

ské dítě v jesličkách nás učí svým příkladem. Všimněme si božského Spasitele při jeho narození. Žádná postýlka, jen jesle se senem a slámou, jen chlév. Ale jeho chudoba byla dobrovolná. Přečtěme si evangelium sv. Lukáše. Anděl řekl pastýřům: „Nebojte se. Zvěstuji Vám velikou radost. Narodil se vám dnes Spasitel, Kristus Pán.“ První Vánoce zvěštovali andělé. Andělé se nespokojili jen s tím, že se sami klaněli novorozenému Spasiteli. Prvními posluchači kázání o Božím narození byli primitivní lidé, pastýři.

Co říkal Bůh prostřednictvím andělů? Mluvil o pokoji. Pokoj, to je vzácné slovo ve slovníku celého lidstva. Člověk žijící v pokoji se cítí jistě šťastným a blaženým. Pokoj je duševní rovnováha, která není ničím narušená. Pokoj přebývá v takové duši, která je vyrovnaná sama se sebou, se svým bližním i se svým Bohem. Pokoj lidem dobré vůle! To je tajemství Vánoc. Pro Božího syna byly Vánoce dobou ponížení. Pro nás počátkem největšího povýšení. I my, když navštěvujeme jesličky, máme od nich odcházet s ohněm v srdci. Svatý Jan nám připomíná: „Milujme Boha, protože on napřed miloval nás.“

K vánočním svátkům bývá zasláno velmi mnoho blahopřání. Tyto gratulace obsahují i vánoční zpěv andělů: „Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem dobré vůle!“ Tato gratulace je tak stará jako náš letopočet, protože byla pronesena právě při narození toho, který lidem přináší pokoj. I my, Bohu celým svým životem vzdáváme chválu, slávu, aby nám dal pokoj, aby nám dal srdce plné lásky, aby bránil, chránil naši milou zem.

Nevíme, jaké bude o Vánocích počasí. Lidé sledují předpovědi, zda bude sníh, nebo jaká bude zima. Kolik bude stupňů na teploměru, to nikdo z nás neví, ale přejí Vám, aby bylo hodně tepla lásky ve Vašich srdcích, ve Vašich rodinách a v celém světě.

Přejí Vám, drazí čtenáři Hlasů národa, abyste do Vašich vánočních zpěvů vložili celá svá srdce, milovali cele Boha i všechny lidi a Ježíš, novorozený Spasitel, aby se stal potěšením pro každého z Vás.

Doc. ThDr. František Janhuba

Ježíš stále přichází

O Vánocích si připomínáme Kristův příchod na svět před více než dvěma tisíci lety v Betlémě. Bůh byl ke světu tak štědrý a prokázal nám tak velkou lásku, že poslal na svět svého Syna. Také my máme lidem otevřít svá srdce a prokazovat dobrodiní trpícím.

Dnes k nám Ježíš přichází v podobě hladových, nahých, nemocných, malomocných. V podobě lidí bez domova a chce nám odplatit dárek pro ně, jako bychom to prokázali jemu samému. Pěkně to popsal v jedné své povídce ruský spisovatel Lev Nikolajevič Tolstoj.

Švec Martin Avdějič žil ve městě ve sklepní světničce s jedním oknem. Když mu umřela žena a brzy po ní i chlapec, přimknul se víc k Bohu a denně si četl z evangelii. Četl, jak bohatý farizej Šimon pozval Pána Ježíše, ale ani ho nepřivítal. Myslí si: „Kdyby tak přišel Pán Ježíš ke mně...“ Avdějič položil hlavu na obě ruce a usnul. „Martine,“ zaválo to u jeho ucha, „dívej se zítra na ulici, já přijdu.“ Probudil se, protíral si oči a nevěděl, jestli ta slova slyšel ve snu, anebo ve bdění. Zhasil lampu a ulehl ke spaní. Ráno se Avdějič vzbudil. Pomodlil se, zatopil v kamnech a usedl k oknu k práci. Přemýšlel o včerejšku a vyhlížel z okna.

Zahlédl starého, vetchého Štěpanyče, jak shraboval sníh. Snad by mu mohl nalít čaje, aby se zahřál, pomyslí si Avdějič a zatukal prstem na okno: „Pojď, zahřej se trochu. Jistě jsi promrzl.“ Nalil mu sklenici, pak ještě jednu, ale stále vyhlížel oknem. „Cekáš někoho?“ Avdějič pověděl, co se mu zdálo. Štěpanyčovi tekly slzy po tváři. „Děkuji ti, Martine Avdějiči, nasytil jsi mně tělo i duši.“ A odešel.

Znovu pohlédl Avdějič z okna a uviděl ženu, oblečenou v lehkých šatech. Chtěla zabalit dítě, ale nemá do čeho. Dítě plakalo zimou. Vyšel ze dveří a zavolal: „Pojď do světnice! V teple je lépe zaopatřit. Sedni si sem, ke kam-

se, Avdějič snědl polévku, usedl k práci a dívá se oknem.

Proti oknu se zastavila prodavačka. Nese koš s jablky a přes rameno má pytel s trískami. Vtom přiběhl jakýsi klučina, chytil z koše jablko a chtěl zmizet. Ale stařena ho chytila za rukáv a za vlasy a chce ho vést k strážníkovi. Avdějič přiběhl a řekl: „Pusť ho, babičko, on to už neudělá. A ty popros za odpuštění, chlapče.“ Hoch zaplakal a odprosil. „Tak na, tady máš jablko. Já ho babičce zaplatím.“ Když chtěla stařena zvednout pytel, přiskočil k ní chlapec a řekl: „Já vám to ponesu. Mám stejnou cestu.“ Šli vedle sebe, Avdějič je vyprovodil pohledem a vrátil se domů.

Už se setmělo. Uklidil práci, rozžal lampu, otevřel evangelium a řekl si: „To už Kristus nepřijde.“ Najednou se mu zdálo, že někdo za ním přešlapuje. V temném koutě stáli lidé, nemůže je rozeznat. Jakýsi hlas šeptá: „Martine, tys mě nepoznal? To jsem já.“ Z kouta vystoupil Štěpanyč, usmál se a jako obláček zmizel. „To jsem já,“ vystoupila žena s děťátkem, usmáli se a zmizeli. Vystoupila stařena a hoch s jablkem, oba se usmáli a

zmizeli. Radost naplnila duši Avdějičovu, pokřičoval se a začal číst evangelium tam, kde je namátkou otevřel. Stálo tam: „*Lačněl jsem a dali jste mně najíst, žíznil jsem a dali jste mně napít, hostem jsem byl a přijali jste mě. Co jste učinili jednomu z bratří mých nejmenších, mně jste učinili.*“ - Tu porozuměl Avdějič, že sen ho neklamal. Že skutečně k němu přišel Spasitel a on jej skutečně přijal.

ČEŠI V CHICAGU DŘÍVE A NYNÍ

Krajané, exulanti a ostatní...

Česká komunita tady v Chicagu je tvořena asi třemi hlavními skupinami lidí. Jednak jsou to lidé, mohli bychom říct tzv. skuteční krajané, kteří se už tady narodili. Narodili se už tady jejich rodiče, narodili se tu už mnohdy jejich prarodiče. A to jsou lidé, kteří mají k České republice spíše nostalgický vztah jako k zemi jejich předků. Ti vnímají Českou republiku v podstatě jako zemi jejich tradic. Potom je tady velká skupina exulantů, kteří odešli po roce 1948, po roce 1968, v průběhu 80tých let a ti samozřejmě už znají Českou republiku velmi dobře, protože tam před delší či kratší dobou žili a zajímají se o ty věci, které mají nějaký vztah k nim, jako je české občanství a podobně. A potom je tady v Chicagu docela velká skupina lidí, kteří sem odešli v průběhu posledních patnácti roků víceméně za práci, kteří tu jsou buď legálně nebo nelegálně a ti samozřejmě vědí naprosto přesně, co se v ČR děje. V Chicagu vychází několik česky psaných periodik, kde se docela podrobně píše o tom, co se děje v ČR. Dokonce tady vysílá česko-americká televize, která se ale spíše zaměřuje na věci, které se týkají bezprostředně té zdejší komunity. Je tady také české roz-

hlasové vysílání. Informace o české republice jsou tedy bohaté a kontakt s ní velmi živý.

Trocha historie

Ve větším počtu začali Češi a Moravané odcházet do Ameriky zejména po roce 1848. U Michiganského jezera, kde se rodila dynamická metropole Chicago, se poprvé objevují kolem roku 1850. Příliv osadníků do města pokračuje. Vedle illinoiské metropole míří nejvíce Čechů také do Texasu. Sčítání lidu na přelomu 19. a 20. století ukazuje, že ve Spojených státech žije na 350 tisíc Čechů a Moravanů. Komunita se rozrůstá a před první světovou válkou se její počet přehoupl přes půl milionu lidí.

Češi v té době drží při sobě, zakládají výpomocné spolky, kampeličky, stávají školy, národní budovy, sokolovny a kostely. Jen těch zde fungovalo celkem jedenáct. V Chicagu během krátké doby vyrůstají celé české čtvrtě jako Česká Kalifornie, Cicero, Berwyn nebo Česká Plzeň. Historii názvu posledně jmenované čtvrti vysvětluje Karel Chrobák: "Češi tam získali velký pozemek a na něm postavili hospodu, kde se čepovalo plzeňské pivo. Proto to místo nazvali Plzeň. Když v Plzni postavili kostel,

přemýšleli komu jej zasvětit. Rozhodli se pro svatého Prokopa, jehož svátek připadá na 4. července, kdy se v Americe slaví Den nezávislosti."

V roce 1915 vydávali krajané v Chicagu bezmála na čtyři desítky novin, časopisů, měsíčníků. Dodnes se udržel jen jediný z nich, Nedělní Hlasatel, který dnes vychází jako čtrnáctideník a jsou to vlastně nejstarší česky psané noviny v Americe, které bez přestání vycházejí už od roku 1891.

Zdaleka nejslavnějším chicagským Čechem byl Antonín Josef Čermák. Rodák z Kladna, který to dotáhl až na starostu města. Tím se stal v roce 1931, když získal převahu 200 tisíc hlasů. Do čela radnice se dostal v nepříliš šťastné době, během hospodářské krize. V době, kdy vrcholil boj s organizovaným zločinem v jehož čele stál Al Capone.

"Čermák udělal pro Chicago velmi mnoho. Když lidé v době krize dostávali podporu, museli za to odvést pro město práci. Vznikla tak např. velká zoologická zahrada v Brookfieldu. Jedna z hlavních tříd, která prochází celým Chicagem, je Čermákova ulice, Cermak Road. Na dvou mílech se na ní soustředilo asi dvanáct bank a spořitelén. Říkalo se tomu Bohemian Wallstreet. Češi se zde proslavili velkou šetrností."

Čermákův tragický konec, je zahalen tajemstvím. Pouhé dva roky po nástupu do funkce byl rukou atentátníka zavražděn na Floridě. Buď úmyslně, právě na příkaz v Chicagu vězněného mafiána AlCaponeho, či náhodou, kdy vlastním tělem zastavil kulku určenou prezidentu F.D. Rooseveltovi.

Konec druhé světové války předznamenal i začátek konce české komunity. Přesto politická emigrace z roku 1948 měla ještě to štěstí spatřit městské čtvrtě, kde zněla pouze čeština. Ty však rychle mizí. Starousedlíci mají jednoduché vysvětlení: staří umřeli a mladí se zamerikanizovali. Ucelené české komunity už ke svému životu nepotřebovali, změnili způsob života, vydělali peníze a odešli do lepších čtvrtí. Laddia Vitek o tom vypráví: „Čermákova třída nebo 26. ulice

byly úplně české. Byla tady české obchody, řezníci, pekaři, byly tady české spořitelny, české divadlo, sokolovny, Moravský dům. Já jsem se narodil v české Kalifornii a zde jsem vyrůstal. Tady byli samí Češi, večer a o sobotách jsme chodili do české školy Jan Neruda. Tam jsem se naučil česky číst a psát, dozvěděl jsem o české historii. Tady všude žili jen Češi. Dnes by nám v těchto místech už česky nikdo nerozuměl, většinou zde zní angličtina nebo spíš španělština, ale tenkrát to bylo úplně jinak. nápadný zde byl naopak ten, kdo mluvil jinak než česky. To byla třicátá, čtyřicátá a ještě padesátá léta. Pak se lidé začali stěhovat pryč z Chicaga za lepším. Šli do menších měst v okolí Chicaga jako Brookfield, Riverside, Riverforest, Oak Park a další."

Současná česká komunita

Při sčítání lidu v roce 2000 se ve státě Illinois přihlásilo k českému původu přes 150 tisíc lidí. Jednak jsou to potomci původních starousedlíků, pak jsou to exulanti, kteří uprchli z českých zemí po roce 1948 a 1968 a konečně je to i početná skupina lidí, kteří odešli do USA po roce 1989. Ty poslední lze rozdělit do dvou skupin, jednak jsou to ti, kteří žijí ve Spojených státech oficiálně, mají občanství nebo povolení k trvalému pobytu, studují zde, pracují. Jednak je to skupina lidí, kteří jsou americkými úřady nazýváni jako „nelegálové“. Údaje o počtech těchto lidí se liší a v žádných statistikách samozřejmě nefigurují. Tito lidé často přicházejí i do české katolické komunity. Zdejší český kněz pater Hladík o tom vypráví: „Někteří z těchto lidí přicházejí na české mše a hledají tak kontakt s českou komunitou. Mnozí ale hledají kostel jako odrazový můstek při zajištění práce a bydlení. Často nás lidé také žádají o pomoc, když mají nějaké problémy, třeba zdravotní, nebo když se dostanou do konfliktu s policií a podobně. Můžeme jim pomoci a poradit. I v Chicagu jsou čeští lékaři a čeští právníci. Okruh naší pomoci je velmi široký."

Samozřejmě hlavní poslání České misie v Chicagu je duchovní. Kromě jiného pokřtí ročně pater Hladík dvacet až třicet nově narozených dětí a oddá asi deset manželských párů. Každoročně také pokřtí několik dospělých a jiné při-

praví na zpověď a svatě přijímání. Tyto duchovní aktivity odpovídají náboženskému životu zhruba desetitisícového českého městečka.

Kulturní život mezi Čechy v Chicagu je velmi bohatý. Funguje zde řada společenských organizací, které mají dlouhou tradici. Jan Honner, ředitel nové česko-americké televize, která vysílá především pro krajany a o krajanech, a která mapuje současný krajanský život nejen v Chicagu, ale i v celých Spojených státech, o tom říká: „Imigračních vln bylo od roku 1850 několik. V každé z nich vznikaly různé organizace. Je zde však řada aktivit, které spolky dělají společně. Existuje Česko-Americký kongres, který sdružuje všechny tyto spolky. Dnes je jich zde několik desítek, ale před takovými třiceti, čtyřiceti lety jich bylo několik stovek. Musíme si uvědomit, že v našem okolí nyní stále žije asi 200 000 lidí, Čechoameričanů, kteří mají americké občanství, a v okolí Chicaga je určité nejsilnější seskupení Čechů v celých USA."

Nově přichází Češi ovšem nejsou zvyklí na spolkový život, tak jak tomu bylo u starousedlíků. Přesto i mezi nimi se rozvíjí řada aktivit. Jitka Pekárková, redaktorka internetového zpravodajského serveru Czech World News o tom říká: „Není to taková soudržnost jako u té staré komunity, ale společenský život funguje. Češi se organizují spíše do jakýchsi mikrokomunit. Pár stovek lidí žije v jedné části města, dalších pár stovek v jiné části, ale scházejí se na různých společenských a kulturních akcích. Nejrušnější nadace a společenství sem vozí i českou kulturu. Vzniklo zde také několik nových českých restaurací a obchodů, takže si můžete koupit české uzeniny nebo pečivo, můžete zde sehnat české zboží, časopisy, noviny a knihy, můžete si půjčit český film, to všechno se sem dováží."

Udrži se česká komunita i dál?

Často se vedou spory a diskuse o tom, zda se krajanská komunita v Chicagu udrží a zda se udrží zvláště čeština a jak dlouho. Biskup Petr Esterka, který sídlí v Los Angeles v Kalifornii a působí mezi americkými krajany více než 40 let o tom říká: „V 60. letech zde bylo hodně uprchlíků z osmačtyřicátého a starousedlíků. Dnes jsou zde ale tisíce mla-

dých lidí. Ti se ale nějak nechtějí angažovat v českých spolcích a je obtížné se k nim dostat. Oni sami se také organizují, ale ty tradiční organizace ignorují. Buď o nich nevědí a koneckonců, mám pocit, že ty samotné organizace je nějak zvlášť nevtáží. Tak já to vidím. A co se týká českého jazyka, tak já se snažím vždycky mluvit česky, ale když vidím, že hodně lidí nerozumí, mluvím i anglicky. To je i případ slavnostní mše svaté na tradičním Moravském dni v Chicagu, kam už jezdím dlouhá léta. Věděl jsem od organizátorů, že bude na mši přítomno dost lidí, kteří česky nemluví, a tak jsem udělal kázání česky i anglicky. Pokud jde o budoucnost, myslím si, že čeština bude žít dál. Už před pětadvaceti lety říkali někteří, že bychom měli činnost krajanských organizací ukončit, že jejich členové vymírají. Já jsem tehdy žil v Minnesotě a přijel jsem do Chicaga, kde jsem viděl, že onen český živel má ještě hodně energie. Letos jsme slavili 40. výročí založení Českých katolických misí v Kalifornii a když jsem studoval jejich historii, zjistil jsem, že před 25 lety jsme posílali 600 kusů Věstníku, což je náš měsíční zpravodaj a dnes také posíláme 600 kopií. Lidé umírají, ale rodí se a přicházejí noví. Až to jednou opravdu odumře, nechť se tak stane, ale dokud jsme tady, tak dělejme, co můžeme."

I pater Dušan Hladík je optimistou: „Myslím, že česká komunita zde bude přežívat ještě hodně dlouho. Záleží ale na tom, zda sem budou přicházet noví lidé. Staří už jsou v podzimu svého života a jejich potomci se sice k českému původu hlásí, ale řeč už často neznají. Generace nově přichozích vytváří novou základnu a pokud bude příliv pokračovat, český živel vydrží. Jsou zde nové komunity a aktivity mezi mladými, jsou zde české kluby, vychází zde český tisk, je zde nová česká televize. To jsou aktivity, které mohou napomoci udržování českých společenství, české kultury a jazyka. Etnické spolky zde mají velkou tradici a nevypadá to, že by hned tak končily. Těžko říci, jak dlouho ještě vydrží, možná deset, dvacet let i víc. To všechno ukáže čas."

Zpracováno podle reportáže

Jaromíra Marka, redaktora Radia Praha

Veselé Vánoce a šťastný nový rok 2005

Merry Christmas

and happy New Year 2005 from

CZECH CATHOLIC UNION

5349 Dolloff Road, Cleveland, Ohio 44127

Fraternal Life Insurance

Since 1879

1-216-341-0444

Mary Ann Mahoney, president

Elsie T. Malec, secretary -treasurer

Chicago Representatives

Loretta Moravecek 1-708-484-3162

Dolores Jacklin 1-630-968-1292

**We wish a very Blessed Christmas and
Happy New Year to all our friends**

**Všem našim přátelům přejeme
milostiplné svátky Kristova narození
a šťastný nový rok rok 2005**

H. Marik Sons Funeral Home

Barbara Marik Baken

6507 W. Cermak Rd., Berwyn, IL 60402

Phone: (708) 484 - 6310

*Veselé Vánoce a
mnoho štěstí a
zdraví v novém
roce 2005
všem přátelům
přeje*

rodina Boleslavova

*Rudolf a Anděla,
synové Rudolf a George,
snacha Sharon
a vnuci Garrett a Brent*

**Veselé Vánoce
a mnoho úspěchů
v novém roce 2005**

Robert Vlach

Právní služby pro krajany

6904 W. Cermak Road

Berwyn, IL 60402

Tel. (708) 795 - 4400

ČESKÉ VÁNOČNÍ BOHOSLUŽBY

**V kostele Panny Marie Svatohorské v Ciceru
2414 South, 61st Avenue, Cicero, IL 60804**

Pátek 24.prosince 2004 - Štědrý večer

SLAVNÁ PŮLNOČNÍ MŠE SVATÁ

v 10.00 hod.večer

české koledy se budou hrát a zpívat již od 9.00 hod. večer

Sobota 25.prosince 2004 - Hod Boží vánoční

Mše svatá v 10.30 hod. dopoledne v kapli Misijního domu

2340 S. 61st Ave., Cicero, IL 60804

Mše svatá v 6.30 hod. večer v kostele

Neděle 26.prosince 2004 - Svátek Svaté Rodiny

Mše svatá v 10.30 hod. dopoledne v kapli Misijního domu

Pátek 31.prosince 2004 - sv.Silvestra

Mše svatá v 10.30 hod. dopoledne v kapli Misijního domu

NOČNÍ ADORACE V KOSTELE

od 11.00 do 12.00 hod.večer

Sobota 1.ledna 2005 - Nový rok

Mše svatá ke cti Panny Marie s prosbami o Boží ochranu v novém roce

v 10.30 hod. dopoledne v kapli Misijního domu

v 6.30 hod. večer v kostele

Příležitost ke svaté zpovědi vždy hodinu před mší svatou,

během bohoslužeb se zpovídat nebude,

k svatému přijímání může přistoupit jen ten, kdo se očistil od hříchů.

Bližší informace podá: Česká duchovní správa - Rev. Dušan Hladík

Telefon: (708) 656 - 7472 Mobil: (708) 533 - 1050

*Ježíšku náš drahý,
nezapomeň,
že jsi Jezulátko z Prahy,
nezapomeň,
že jsme dítky Tvoji Matky,
necht' nás rozehřeje
úsměv její sladký!*

**Všem lidem dobré vůle
Boží požehnání**

vyprošuje

Karel J. Chrobák s dětmi a vnoučaty

**Požehnané svátky vánoční
a hodně zdraví v novém roce
všem přátelům a známým přeji**

***Tomečkovi
Rasochovi
a Milka Sovová***

**Radostné svátky vánoční
a požehnaný nový rok 2005
svým přátelům a známým přeji**

Eduard a Alice Vedralovi

***Radostné Vánoce a všechno nejlepší
a mnoho zdraví v roce 2005***

**všem přátelům a známým přeje
a ochranu Matky Boží vyprošuje**

Karel Švec

Svec & Sons Funeral Home

6227 WEST CERMAK ROAD, BERWYN, IL 60402

Rodinný závod sloužící krajanům v zármutku
už celých 90 let od roku 1915

*Rodinnou a osobní radost o Vánocích z narození
našeho Vykupitele - Ježíše Krista v Betlémě a hojnost
zdraví a Božího požehnání v celém roce 2005 Vám přeji*

*James - Václav Švec
s maminkou Aničkou*

Private Parking

(708) 484-2050

(773) 242-2027

Šťastné a požehnané vánoční svátky a úspěšný nový rok 2005

přeje svým posluchačům československého
rádiového vysílání v Chicagu a okolí

JERRY JIRÁK

Československé rádio vysílá na stanici
WCEV 1450 AM

*každou neděli od 9 hodin do 10 hodin ráno
a každé úterý a čtvrtek v 9.30 hodin večer.*

Poslechněte si hezkou hudbu
a zprávy z naší české komunity.

*Christmas Greetings from
Czech Voice of Cleveland*

Veselé Vánoce

a požehnaný nový rok 2005

České rádiové vysílání pro oblast
Clevelandu na stanici

WERE 1300 AM

v sobotu 2.00 – 3.00 PM a v neděli 1.00 – 3.00 PM

Joe Kocáb

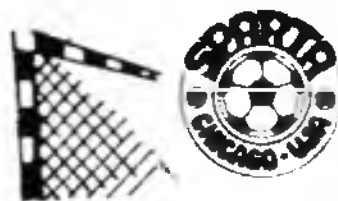
4501 Cullen Dr., Cleveland, OH, 44105

Tel. (216) 883 - 4760

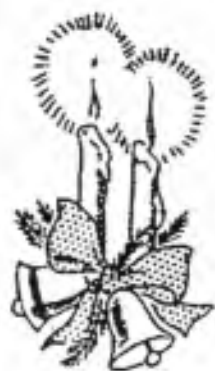

Veselé Vánoce a šťastný nový rok 2005

přeje všem přátelům

SPARTA A. B. A

**Veselé Vánoce
a požehnaný
rok 2005**

GEORGE PODZAMSKÝ, M.D.
INTERNAL MEDICINE
2135 S. MAPLE AVE.
BERWYN, IL 60402

Telephone: (708) 749 – 4141

Domů: (708) 749 – 9941

Pager: (708) 324 – 0259

Jsem v ordinaci denně mimo středy
od 12 do 7 P.M., v sobotu od 12 do 4 P.M.
V případě potřeby jsem dosažitelný kdykoli.

**Příjemné prožití svátků vánočních a
šťastný nový rok 2005 plný radosti
a spokojenosti Vám přeje
redakce Hlasatele**

POLITICKÝ ČTRNÁCTIDENÍK

HLASATEL

Nejstarší česky psané noviny publikované v Americe,
mající své čtenáře po celých USA i jinde.
Servis nezávislých komentářů, zpravodajství
a informací z ČR a z krajanského života.

Pište si o ukázkové číslo zdarma na adresu:
HLASATEL, 2470 Brunswick Circle, Unit B1
Woodridge, Illinois 60517

**VÁNOČNÍ ČESKÁ MŠE
SVATÁ VE WASHINGTONU**

V neděli 2.ledna 2005 v poledne

budeme mít v naší národní kapli
českou mši svatou slouženou
dp. Antonínem Kocurkem z New Yorku.

Prosíme naše krajany, aby se v hojném počtu
zúčastnili této mše svaté,
konané v naší České duchovní tradici.

*Za výbor České národní kaple
Vás všechny upřímně zvou*

Col.Al. Brož (USAF Ret.) - Tel. (703) 698-53
Dr.George J. Švejda, Ph.D. - Tel. (301) 421-9417

HLASY NÁRODA

*Máte již zaplacenou předplatné
na rok 2005?*

**Vpravo nahoře na nálepce s Vaší adresou
je měsíc a rok, kdy Vám předplatné končí**

USA na rok: 30.00 USD

Kanada na rok letecky: 40.00 USD
(prosíme z Kanady posílejte šeky v US dolarech)

Ostatní cizina na rok letecky: 55.00 USD

Naše adresa:

**Hlasy národa,
P.O. Box 508 576,
Cicero, IL 60804**

Tel.:(708) 656 -7472 Mobil: (708) 533-1050

Doporučte Hlasy národa svým známým!

Vděčná vzpomínka

7.prosince 2004 si připomínáme čtvrté výročí
úmrtí našeho milého duchovního Otce

Rev. Maura Ladislava Poučka OSB

Narodil se 21.listopadu 1920 ve Velké Lečici u Příbrami v Čechách.
Vstoupil do benediktinského řádu, kde v arcidiocésii sv. Vojtěcha
a sv. Markéty v Praze - Břevnově 30.srpna 1941 složil řeholní sliby.
Teologii studoval na Karlově Univerzitě v Praze a od roku 1946
v Belgii, kde byl 1.srpna 1948 vysvěcen na kněze.
9 roků působil jako misionář a učitel katolických škol
v Belgickém Kongu v Africe.
Od roku 1965 působil v Chicagu v USA, kde se zapojil nejprve
do práce benediktinů v Lisle, posléze pracoval především
pro naše krajany ve farnosti sv.Prokopa v Chicagu
a nakonec ve farnosti Panny Marie Svatohorské v Ciceru.
Ve svém kněžském poslání byl vyhledáván jako výborný zpovědník.
Spolu s Otcem Vojtěchem Vitem OSB se významnou měrou podílel
na vydávání krajanských novin Hlas národa jako redaktor a korektor.
Na věčnost byl Pánem života a smrti povolán po těžké nemoci 7.prosince 2000.

*Vzpomínkovou mši svatou budeme za něho obětovat u Panny
Marie Svatohorské v Ciceru v sobotu 11.prosince 2004 v 6.30 večer.
Děkujeme všem, kdo si na něho v modlitbě vzpomenou s námi.*

*Rev. Dušan Hladík
a přátelé z České Misie v Chicagu*

SDRUŽENÉ ČESKOSLOVENSKÉ ORGANIZACE CHICAGSKÉ OBLASTI

Vás srdečně zvou na

47. Reprezentační ples,

který pořádají v sobotu 19.února 2005
v Grand Ballroom of Drury Lane
100 Drury Lane, Oak Brook Terrace, Illinois.

Cocktails v 6.30 PM – Večeře v 7.00 PM
Uvádění debutantek pro rok 2004 v 8.30 PM
Hudba St. Louis Express.

Večerní společenský oblek žádoucí.
Dostatek místa pro parkování.

**Vstupné \$ 75.00 za osobu
včetně večeře a všech nápojů
a taneční zábavy.**

*Rezervace přijímá
Mrs. Vlasta Viceník, tel. (708) 354 – 0520*

Společnost pro Vědy a Umění Chicago

srdečně zve své členy a přátele na předvánoční
schůzku s bohatým programem

v pátek 10.prosince 2004 v 6:30 hod. večer
v budově MidAmerica Bank
5900 W. Cermak Rd., Cicero.

Na programu je video pásmo nazvané

ČESKÉ VÁNOCE

**zobrazující vánoční zvyky a tradice
podmalované hudbou a koledami.**

Přijďte všichni přivítat tu nastávající kouzelnou dobu
Vánoc, která v srdcích nás všech probouzí tolik
milých vzpomínek na dobu dětství a mládí.

**Po programu bude následovat menší
občerstvení a přátelská debata.**

Dobrovolný dar \$3.00

Pořádající výbor

SVU Chicago

Český kostel Panny Marie Svatohorské v Ciceru

Pokračování ze str. 2

26.června 1970 došlo ve farnosti Panny Marie Svatohorské k neobvyklé události. Čtyři ozbrojení muži, z nichž jeden byl oblečen jako kněz, vpadli do farní kanceláře, zmocnili se farních záznamů, dokumentů a jednoho tisíce dolarů. Pak nařídili místnímu faráři a kaplanovi, aby si sbalili své věci a odjeli do Milwaukee ve Wisconsinu. Kněží byli přinuceni nasednout do auta a odjet. Cestou zastavili první policejní auto a oznámili trapný incident. Mezi tím ale byla již policie vyrozuměna anonymním telefonátem a ve farní kanceláři zajistila Rev. Henry J. Lovetta, který se vydával za člena Nejvyššího Řádu sv. Jana z Jeruzaléma, Maltézských rytířů, falešné organizace, která byla odsouzena Svatou stolicí. od roku 1969 suspendovaný kněz Henry Lovett z diecéze Camden, NJ sloužil nedovoleně mše svaté v bývalé pohřební kapli na 2307 S. Laramie ulici v Ciceru, kterou přejmenoval na kostel sv. Josefa. Ze čtyř obviněných byli potrestáni jen dva dvacetiletí mladíci za krádež s použitím zbraně. Kněze Lovetta, jako duchovní osobu, přenechal soud k potrestání církevní autoritě.

5.července 1971 zarmoutila farníky Panny Marie Svatohorské bolestná zpráva, že všemi tolik milovaný duchovní Otec František Pokorný podlehl na své dovolené srdečnímu záchvatu. Ne jeho místo nastoupil Otec Richard R. Grimmel. Do té doby ryze česká farnost, kde mše svaté, svátosti i týdenní věstník byly v češtině, se začala přílivem Italů, Poláků a Němců měnit ve farnost mnohonárodní, kde se společným jazykem stala angličtina. Otec Richard Grimmel v mylném pochopení směrnic druhého vatikánského koncilu, přes protesty věřících, provedl drastické zásahy do vnitřní výzdoby kostela, která vhodně odpovídala pojetí původní stavby ve slohu římských bazilik. Nástěnné obrazy s biblickými motivy byla zabileny, hlavní oltář byl odstraněn a na jeho místo instalováno sedes pro kněze a do středu presbytáře byl umístěn nový obětní stůl. Svatostánek byl přesunut na místo, kde byl dříve boční oltář svatého Josefa, je-

Presbytář kostela Panny Marie Svatohorské

hož socha byla přenesena na boční stěnu. Podobně mariánský postranní oltář byl zrušen a na jeho místě byla zavěšena barevná plastika Pána Ježíše obklopeného dětmi zastupující jednotlivé lidské rasy s anglickým nápisem: „Nechte malíčké přijít ke mně...“ Socha Panny Marie Svatohorské byla umístěna na boční stěně, jako protipól sv. Josefa. Další, Čechům drahá památka, soška pražského Jezulátka, byla umístěna na poměrně nízkém podstavci po pravé straně svatostánku. Nad svatostánkem samotným jsou na zdi reliéfy znázorňující eucharistii – kalich a hostie. Původní zastavení křížové cesty byla nahrazena čtyřmi seskupeními, ve kterých z kovu tepané reliéfy znázorňují postavy hlavních protagonistů jednotlivých zastavení. Celá křížová cesta je pak zakončena majestátní postavou kralujícího Krista.

Nad obětním stolem se od stropu vznáší socha oslaveného Krista s křížem v pozadí. Pro většinu katolíků je toto pojetí nezvyklé. Znájí Ježíše trpícího na kříži a tato podoba by asi lépe vyjadřovala skutečnost, že se na oltáři zpřítomňuje Kristova Kalvarská oběť. V Americe vidíme častěji na kříži Krista oslaveného než Krista trpícího. Arcibiskup Fulton Sheen to vhodně vyjádřil v době

studené války v sedmdesátých letech 20.století: „V komunistických zemích mají kříž bez Krista a my zde v Americe chceme Krista bez kříže, ale opravdový Kristus je Kristus na kříži!“ Kdo nenese svůj kříž a nejde za mnou, nemůže být mým učedníkem. (Lk 14, 27)

Z původní výzdoby kostela Panny Marie Svatohorské se dochovala neporušená jen barevná okna. Po každé straně chrámové lodi je jich dvanáct. V medailonech z katedrálního skla jsou na nich vyobrazeny různé křesťanské symboly. Na český původ kostela ukazují jména dárců v dolní části oken, kde jsou uvedeny známé české rodiny, které zde v té době žily. V průčelí chrámu, mezi varhanními skříněmi je trojice barevných oken, kde uprostřed kraluje Panna Maria Svatohorská s Ježíškem v náručí a po stranách vidíme slovanské věrozvěsty sv. Cyrila a Metoděje.

Během působení Otce Grommela počet rodin registrovaných ve farnosti poklesl na 1.470 a počet dětí navštěvujících farní školu klesl na 200. Ve škole zůstali jen tři sestry benediktinky a zbytek byl nahrazen civilními učiteli.

Do tohoto období spadá přenesení českých bohoslužeb z kostela sv. Prokopa v Chicagu do zdejší farnosti. Na první

neděli adventní v roce 1983 český misionář Otec Vojtěch Vít, OSB obětoval v kostele Panny Marie Svatohorské první nedělní mši svatou převážně pro exulanty z komunistického Československa. České mše svaté se zde od té doby slouží pravidelně až dodnes vždy v sobotu večer v 6.30 hodin s nedělní platností.

15.května 1987 byl jmenován farářem u Panny Marie Svatohorské Otec Josef T. Le Voy. V této době se sestry benediktinky vrátili do svého mateřského domu – kláštera Nejsvětějšího Srdce Ježíšova v Lisle. Poslední odešla sestra Milred Slabeňáková. Arcidiecéze tehdy prodala klášter za \$135.000 české komunitě. Majitelem se stala organizace „Velehrad“ Czech-American Heritage Center, jehož předsedou byl Otec Vojtěch Vít, a která do té doby sídlila na ulici Lawendale v Chicagu. V současné době je budova bývalého kláštera sester benediktinek v majetku „České Misie“, která ji od „Velehradu“ koupila v září letošního roku. Předsedou české Misie je Otec Dušan Hladík, který byl poslán českou biskupskou konferencí do Chicaga a zde s jurisdikcí od místního arcibiskupa kardinála Francis George je pověřen duchovní správou českých katolíků žijících v této oblasti. Do České Misie je zapojen také značný počet Slováků, zvláště nově přijatých, kteří zde v současné době nemají slovenského kněze.

V posledních dvou desetiletích se město Cicero stalo Chicagským předměstím s procentuálně největším zastoupením přistěhovalců z Mexika. Farnosti, stejně jako administrace města, se jazykově změnily na anglicko španělské. U Panny Marie Svatohorské jsou dnes v neděli dvě mše svaté anglické a dvě španělské. Rovněž fami věstník je tištěn v obou jazycích. V kostele byla po levé straně presbytáře, vedle křtitelnice, umí-

stěna socha Panny Marie Quadalupské s klečícím sv. Juanem Diegem u jejích nohou. Neustálá záplava květin a množství hořících svící dosvědčují hlubokou lásku Mexičanů k jejich patronce, jež každoročně vyvrcholí velkolepou slavností 12.prosince na svátek jejího zjevení domorodému indiánovi.

Ještě před pěti lety byli ve farnosti Panny Marie svatohorské s farářem ještě dva kaplani, před rokem odešel poslední Otec Michael Kalck. Arcidiecéze má nedostatek kněží, a tak nynější farář Otec Larry Collins zůstává ve farnosti sám s pomocí dvou diákonů a několika laických spolupracovníků. V poslední době vypomáhá ve farnosti při sloužení anglických mší svatých také náš misionář Otec Dušan Hladík, který se stal u všech farníků velmi oblíbený.

Návštěvníkům kostela Panny Marie Svatohorské přibližuje místo původu tohoto zasvěcení galerie barevných fotografií umístěných vedle hlavního vchodu, které zobrazují poutní areál na svaté Hoře u Příbrami v Čechách. Zdejší obyvatelé tak mohou uvidět překrásnou svatohorskou baziliku i s ambity, hlavní oltář tepaný ze stříbra s milostnou soškou Panny Marie nad svatostánkem a řadu dalších záběrů z tohoto známého poutního místa naší vlasti.

Svatý Otec Jan Pavel II. vyhlásil v říjnu letošního roku „Rok Eucharistie“. Proto také zdejší farář Otec Larry Collins zavedl v kostele Panny Marie Svatohorské o prvních sobotách v měsíci adorace Nejsvětější Svátosti Oltářní a od první neděle postní následujícího roku má v úmyslu přemístit svatostánek nazpět na místo bývalého hlavního oltáře a sedes pro kněze bude umístěno po straně presbytáře. Rovněž nad obětním stolem má být umístěn nový kříž s trpícím Kristem.

Panna Maria Svatohorská na okně v průčelí

Pro české katolíky v oblasti Chicaga připomínáme, že v kapli Misijního domu (2340 S. 61st Ave, Cicero) máme českou mši svatou každou neděli v 10.30 dopoledne a v týdně ve čtvrtek a v pátek v 7.30 večer. Ve čtvrtek po mši svaté je hodinová adorace Nejsvětější svátosti, v pátek od 7 hodin přede mší společná modlitba sv. růžence.

Panno Maria Svatohorská, vroucně Tě prosíme, rozprostři svůj mateřský plášť nad českou misií, aby v ní našli spojení se svou rodnou zemí utečenci z komunistického pekla a také mladí lidé, kteří ji dočasně opustili v současné době.

Karel Chrobák

Léky z Kanady.

Ethical sealed original.

Polovina amerických cen.

**Volejte s důvěrou doktora Honzu
na tel. 1 - 800 - 878 - 9480**

Visa MC

POČÍTAČOVÉ SLUŽBY

POTŘEBUJETE

- zrychlit nebo rozšířit svůj počítač?
- zbavit se internetových reklam a virů?
- připojit další počítač k Internetu?
- převést video z kamery na DVD?
- Nebo jen něco opravit...?

Volejte Marka: 773 - 501 2001

pcmark773@comcast.net

Z dopisů našich čtenářů ve staré vlasti

Hospic sv. Jana Nepomuka Neumanna

V Prachaticích dne 19.října 2004

Vážení přátelé,

dovoľte mi, abych Vám představil projekt Hospic sv. Jana N. Neumanna v Prachaticích, jehož nositelem je Občanské sdružení Sdružení sv. Jana N. Neumanna v Prachaticích. Jedná se nejen o rekonstrukci a dostavbu budov, ale i následné provozování takto vybudovaného zařízení.

Cílem projektu Hospic sv. Jana N. Neumanna v Prachaticích je poskytovat péči o umírajícího pacienta v době, kdy pacient trpí nevléčitelnou nemocí, jeho stav nutně spěje ke smrti a není již možná další kurativní péče. Potřebuje paliativní péči a není možná péče domácí.

Hospic sv. JNN je koncipován jako lůžkové zařízení, poskytující péči 29 pacientům v jednolůžkových pokojích s lůžkem pro doprovázející osobu. Pacienty nejsou pouze občané vyššího věku, naopak často se jedná o mladé lidi i malé děti.

Vlastní budova zapadá do architektonického celku historických budov, včetně rozsáhlé zahrady. Jedná se o rodný dům sv. Jana Neumanna, pozdějšího biskupa filadelfského, který nám laskavě na dobu 20 let pronajala Kongregace Milosrdných sester sv. Karla Boromejského za symbolické nájemné.

Péče bude poskytována jak formou hospitalizace, tak formou stacionáře, včetně poskytování resuscitační péče. Zařízení nabízí také vzdělávání studentům vyšší odborné školy v Prachaticích a Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. Kromě profesionálního týmu budou vypomáhat i dobrovolníci. Duchovní péči zabezpečí Milosrdné sestry sv. Karla Boromejského a místní kněz.

Jedná se o jediné zařízení tohoto typu v Jižních Čechách, kdy právě Jižní Čechy patří mezi poslední 2 regiony, které nejen že nemají na svém území zařízení hospitální péče, ale ani spádovosti nepatří pod žádné zařízení tohoto typu.

Rekonstrukce bude provedena v období duben 2004 – prosinec 2005. Celková cena rekonstrukce je 64 mil.Kč. Bohužel pouhou změnou zákona o DPH se stavba prodražila o 7,5 mil.Kč. Do financování je zapojen státní rozpočet, který bude akci kryt ve výši 40 mil.Kč. Finanční podporu poskytne také krajský úřad i Město Prachatice. S žádostí o podporu oslovujeme také další města na území jihočeského kraje. I přes významnou podporu státní správy i samosprávy zůstává velký podíl nákladů na pokrytí ze sponzorských darů.

Z uvedených důvodů jsme si dovolili se s prosbou o pomoc obrátit i na Vás. Více informací o sdružení i o právě probíhající investiční akci je možno získat na našich internetových stránkách na adrese www.hospicpt.cz.

Se srdečnými díky

MUDr. Petr Koptík, místopředseda sdružení

Dary možno posílat na adresu:

Sdružení sv. Jana N. Neumanna v Prachaticích

Neumannova 142, Prachatice, CZ – 383 01

Bankovní spojení: I 638 102 78/0600

Hospic sv. Jana Nepomuka Neumanna v Prachaticích

Slovo brněnského biskupa Mons. Vojtěcha Cikrle

Milé sestry a milí bratři,

v roce 2007 oslaví brněnská diecéze 230. výročí od svého založení. Rád bych tuto historickou událost připomněl také vydáním vzpomínkové publikace, na které se jako autor může podílet každý z vás, od nejmenších až po ty, kteří pamatují nejvíc.

Biskupství a diecéze, to není jen území, to jsou především lidé, kteří na něm žijí, pracují, modlí se, prožívají své osudy, radosti i bolesti. Kniha bude sestavena z vašich vzpomínek, příhod, setkání, zastavení, zážitků, významných, humorných či zajímavých událostí, které jste prožili ve spojení s brněnským biskupstvím, katedrálou sv. Petra a Pavla nebo s Vaší farností či místním kostelem. Věřím, že si společně připomeneme věci dávno zapomenuté, které by však zapomenuty zůstat nemusely, snahy a úspěchy vás i vašich předků či předchůdců, kteří svými modlitbami a životem pro Boha budovali v brněnské diecézi základy, na nichž dodnes stavíme.

Své příspěvky, jež by neměly překročit rozsah 30 řádků, aby se dostalo na všechny, posílejte prosím do 31.ledna 2005 na adresu biskupství. Přiložit můžete také fotografie.

Těším se na naše společné dílo a všechny vás provázím svými modlitbami.

Žehná Vám

biskup Vojtěch

Kontakty, na které je možné zasílat příspěvky:

Biskupství brněnské – sekretariát

Petrov 8, Brno, CZ – 601 43

Je možné je zasílat také e-mailem na adresu:

jandlova@biskupstvi.cz

Poděkování všem dobrodincům České Misie

Jak jsme informovali v minulém čísle Hlasů národa, započali jsme s generální opravou Misijního domu 2340 S. 61st Avenue v Ciceru, IL 60804, kde se nachází sídlo České Misie a také redakce a tiskárna našeho měsíčníku Hlasý národa. Současně jsme požádali věřící i naše přátele a čtenáře o finanční pomoc při opravách. Též jsme rozeslali členům České Misie i mnoha dalším lidem a organizacím dopisy s prosbou o podporu našeho díla. Celá akce se setkala s kladnou odezvou a velkou podporou široké veřejnosti. Dostali jsme řadu povzbudivých dopisů a také mnoho peněžitých darů. K dnešnímu dni, tj. 30. listopadu 2004 jsme obdrželi finanční příspěvek celkem od 105 dárců v celkové výši \$ 21.552,00. Přišly dary jak od členů naší misie, tak od čtenářů Hlasů národa i mnoha dárců z různých společenských organizací, které nám poskytly pomoc. Obdrželi jsme dary nejen z oblasti Chicaga, ale prakticky z celých Spojených států, kde mnoha lidem, i když jsou od nás daleko, záleží na tom, aby se naše dílo zdařilo. Skoro každý den také přichází do Misijního domu několik brigádníků, zvláště z řad mladé generace, kteří zdarma obětavě pomáhají na opravách. Také zdejší ženy se o nás pečlivě starají a rozdělily si služby, aby nám zajistily pravidelný přísun výborné stravy. Nevím, jak všem dárcům i pomocníkům poděkovat. Jsem skutečně dojat tak úžasnou pomocí a mohu jen vyslovit upřímný dík a křesťanské „Pán Bůh zaplat“ všem. Za všechny dobrodince a pomocníky se modlím a kdykoli mám volnou mši svatou, tak ji za Vás všechny obětuji. Obvykle to bývají 2 - 3 mše svaté týdně.

Práce na obnově Misijního domu pokračují rychlým tempem. Byla opravena střecha a ještě jsme stihli před nástupem zimy, která se také zde přihlásila již prvním sněhem, vyměnit asi 2/3 oken, prakticky v celém prvním patře a podkroví a v části přízemí. Ostatní okna budou vyměněna až na jaře, až bude opět příhodné počasí. V současnosti intenzivně pracujeme na zateplování budovy především mezi střechou a stropy v podkroví a dále kolem obvodových zdí v obytných částech budovy. Na cihlové zdivo je připevněna dřevěná konstrukce, která se vyplňuje tepelnou izolací (vatou) a následně budou stěny obloženy klasickým sádkokartonem. Po novém roce počítáme se zahájením prací na zbudování nových koupelen a sociálních zařízení a na rekonstrukci ústředního topení v první části budovy. Průběžně také postupuje obnova elektrických rozvodů v celé budově. Prozatím práce i materiál stály asi \$ 16.500,00. Podrobnější vyúčtování předložíme na konci roku ve finanční zprávě. Prosíme Vás, zachovejte nám nadále svou přízeň a poproste o pomoc i své přátele, aby dílo, které jsme s pomocí Boží započali, bylo zdárně dokončeno. Je toho před námi ještě mnoho.

Ještě jednou děkuji Vám všem za pomoc. Slibili jsme jmenovitě uvést dárce nad \$ 100,00. Stejný dík ale patří i těm ostatním, nejmenovaným. Mnozí pošlou na první pohled třeba jen pár dolarů, ale je to pro ně obět, když sami nemají velké příjmy. Mnozí ze svých důchodů dají i velkorysý dar. To všechno vidí Pán Bůh a také to každému odplatí.

Vám všem i Vaším rodinám ze srdce žehná

Fr. Dušan Hladík

Na opravy přispěli následujícími dary:

\$ 4000,00 Joseph A. Kocab	\$ 250,00 Roger Dvorak Nejmenovaný dárce	\$ 125,00 Helena Janský - Veselá	Jana Karásková Rudy a Blanka Solfronkovi Dr. George a Beth Drost
\$ 1000,00 Cyril a Blanka Příkazský Karel Jan Chrobák F. J. S. Rev. Dušan Hladík Josef Borýsek Nejmenovaný dárce	\$ 200,00 Karel a Božena Tomečkovi Martha Rathánová Ing. Rudolf Boleslav Marie Minaříková Nejmenovaný dárce Nejmenovaný dárce Lubomir Murgas Marie Borýsková Jaromír a Hana Smažilovi Betty Kejlová Patrik a Marta Vlachovi	\$ 120,00 Nejmenovaný dárce	Vojtěch a Maria Chládkovi Barbara Skypala Christian Klíma Giovanna Rašková Ludvík Pospíchal Blanche Košťálová Dr. George J. Švejda Rozina Nehasilová Petr Pohorský George Podzamský, M.D. Rose Brozek Mosher Vladimír Balejka George Glos MidAmerica Bank James a Marianne Solfronkovi Jozefka Fano Antonín Vyskočil Agnes Hrudkaj Jerry A. Kolář
\$ 500,00 Marie Kučerová Pavel a Marie Cíchovi Jaroslav a Zdenka Sudíkovi Ladislav a Marie Murarikovi George Banický	\$ 150,00 Miroslav Krotký Jana Galos Josef a Eliška Hasilovi Ervin a Rosalia Plavcovi	\$ 110,00 Joseph A. Přitasil Vladimír a Renata Slívovi	
\$ 300,00 Amoš a Anna Bulířovi Maria Mankošova James a Marie Junglesovi		\$ 100,00 Angela Luchetti - Schultz Marie Kučerová Zdenka Blumová Emilie Sovová Edward Vedral Frank Škubal Nejmenovaný dárce Miroslav a Eva Mizerákovi Jan Smíchovský Božena Novotná Věra Rokničová	

KAMÍNKY

Čtení na pokračování

U cirkusu v Linci

Dověděl jsem se, že u jednoho cirkusu, který v Linci hostoval, se uvolnila nějaká místa, a tak jsem se dalšího dne odhodlal a šel se tam zeptat, jestli by pro mě neměli na pár dní nějakou práci. Vrátný mi řekl, abych počkal. Za malou chvíli šel kdosi okolo a vrátný na něj křikl: „Vole, zavolej Frantu, je tady nějaká práce a žádá o práci.“ Tak „vůl“ zavolał Frantu a ten když přišel, tak jsem se ho zeptal: „Vy zde mluvíte česky?“ A on mi odpověděl, že jsou Český cirkus a ptal se mě, o jakou profesi žádám. Vysvětlil jsem mu, co jsem zač a řekl mi, jestli bych mohl dostat na několik dní nějakou manuální práci. Chvilí se rozmyšlel, a pak mi řekl, že jestli pro mě nebude ponižující po každém programu posbírat kobylince? Což jsem přijal ihned a on mi ještě ukázal jejich zvířata. První s kým jsem se seznámil byl osel. Plesknul jsem ho po stehně a on začal tak vyvádět, až mě to mrzelo. Po prohlídce mi řekli, že nástup do práce je večer v šest hodin a představení, že začíná v sedm. Tak jsem byl přijat. Ještě jsem musel podepsat revers pro případ zranění.

Nazpět jsem se vracel kolem amerického hotelu. Viděl jsem, jak tam přijíždějí američtí vojáci, a jak frajersky odstřelují jejich nedokouřené cigarety. Chvilí jsem počkal, až tam žádný nebude a hned jsem posbíral všechny „vajgle“, jak jsme tehdy říkali nedopalkům cigaret. Měl jsem jich plnou kapsu. Oni totiž Američané nikdy nekouřili cigaretu celou, tak jako my jsme to dělali doma. Jak viděli, že přes filtr jde žlutý nikotin, tak zbytek té cigarety zahodili. Obvykle tak vykouřili jen asi třetinu cigarety a my, kteří jsem byli kuřáci a neměli peníze na cigarety, jsme tyto nedopalky kouřili. Ještě jsem se stihнул navečeřet a v 6 hodin jsem se hlásil v cirkuse. Byl to cirkus velký. Měl tři arény a velice bohatý program. Dostal jsem uniformu z doby tak před první světovou válkou a byla mi tak veliká, že jsem do kalhot mohl mít nájemníka.

Přesně v 7 hodin začala hrát dechová hudba naší známou píseň Půl hodinka pouhá, málo nebo mnoho znamená a do arény se vyřítíl osel. Jak mě míjel, tak mě z blízka kopnul do břicha a já jsem přeletěl až za bariéru. Lidé se začali smát, protože si každý myslel, že to patří do programu. Hned ke mně přiskočil ředitel a ptal se mě jestli jsem v pořádku? Já mu odpověděl, že ano, ale bylo mi všelijak. Ale tomu oslovi jsem to oplatil, až jsem šel po půlnoci ze šichty, tak dostal pořádně lopatou. Za oslem vyběhlo do manéže 10 poníků a přes ně přeskakovali psi. Několikrát oběhli dokola a pak zpět. Potom následovala další čísla. Pak přišla rada na mě. Vzal jsem lopatu a metlu a šel jsem posbírat ten trus. A jak tak nabírám ty kobylince v blízkosti obecního, tak jedna starší paní povídá česky: „Dědo to by bylo něco pod naše

ruže.“ Já jsem se otočil a zeptal jsem se ji jestli nemá tašku? Ona se otočila k muži a povídá: „Dědo, ten pán mluví česky.“ Byli oba překvapeni a já také. Ředitel zapískal a dal mi povel opustit to místo. Když jsem jej míjel, tak mi řekl, že se u něj po představení musím ohlásit. V duchu jsem si říkal, že to bude můj konec, a že si budu muset hledat něco nového. Ale těžkou hlavu jsem si z toho nedělal. Program byl ohromný, v hledišti asi 1.500 diváků. Cirkus zde pobýval asi 6 týdnů. Program končil po jedenácté. Nás šest, kteří jsme dělali úklid, tam muselo zůstat až do jedné hodiny k vůli nebezpečí požáru. I když bylo přísně zakázáno, že se tam nesmí kouřit, tak američtí vojáci to ignorovali a vesele kouřili. Po jedné hodině byla pro nás večere a pak výplata. Dostal jsem 35 šilinků. Pak jsem se šel hlásit k šéfovi, ale ten na to, co bylo večer, už zapomněl, a tak mi jen řekl, abych se příště nehlásil k lidem, že jsou zde velké únosy uprchlíků.

U cirkusu jsem pracoval 9 nocí. Každý den, když jsem míjel ten americký hotel, tak jsem udělal velkou čistku „vajglů“, aby všichni mohli kouřit. Jedno ráno pro mne přijela Rakouská tajná policie. Vzal jsem si s sebou tlumočníka Karla Fritze z Hovorán, který byl sudetský Němec a znal dobře česky. Když jsme vstoupili do vyšetřovací kanceláře a já jsem se ohlásil. Najednou padl Karel Fritz tomu vyšetřujícímu do náruče a začali se objímat. Byli to staří známi, kteří spolu bojovali v Africe za druhé světové války. Vykládali si asi hodinu, takže na mě velitel nezůstalo moc času. Jenom po mě chtěl, abych si přečetl svůj spis z Vídně. Řekl jsem mu, že je vše v pořádku a to bylo všechno. Jednalo se o to, že si po prověření CIC mohu žádat o vycestování z Evropy do tří zemí, které si vyberu.

Když jsem se šel odpoledne podívat po městě, tak jsem zjistil, že jedna benzinová stanice hledá někoho, kdo by 12 hodin denně tankoval benzin. Práce byla bezplatná, jenom za spropitné. Druhý den ráno v 5 hodin jsem již zařezával na novém místě. Do večera jsem měl 5 amerických dolarů a 35 šilinků. Benzin kupovali většinou američtí vojáci a ti si ze mě dělali legraci. Byl jsem totiž na to oblečený ještě hůře než v tom cirkuse. U té benzinky jsem pak pracoval ještě další den do šesti do večera. V sedm hodin jsem šel přímo na nádraží, odkud jsme s jinými hochy odjížděli do Innsbrucku. Když jsem opouštěl Linec, byla moje finanční hotovost 950 šilinků.

Vojenská služba v Innsbrucku

Jeli jsme skoro celou noc až do města Zel am See. Tam nám bylo řečeno, že vlak na Innsbruck pojede až večer v 8 hodin. Vzpomněl jsem si, že si odtud mohu zajet na sever do města Krim, kde můj otec za první světové války byl v lyžařském kurze. Vyšlo mi to. Byl tam ještě sníh a úzkokolejný vláček tam jel dosti pomalu. Ale horší to bylo, když jsme jeli dolů. To pro některé nebyla legrace.

Do Innsbrucku jsme přijeli brzy ráno. Bylo nás šest a šli jsme přímo na velitelství Francouzské armády. I když jsme

se již nechali zaregistrovat v Linci, přesto jsme museli jít ke zkouškám, jak kdo zná Francouzsky nebo Německy. Byly tři kategorie. Kdo znal dobře, pak kdo se mohl domluvit a kdo neznal nic. Já jsem spadl do té druhé a Vaďura propadl, ale dostal jej Franta Králík, že půjde na manuální práce. Nyní byl s Vaďurou problém. Když mu to řekli, tak to odmítnul, a řekl, že na manuální práci jeho ruce nejsou, že to mohl jít klidně do Ostravy do dolů. Pořádně jsme se pohádali a já jsem mu řekl, že jestli se vrátí zpět domů, tak že ho zavřou a budou chtít vědět, jak se dostal za hranice, a kdo mu pomohl? A že vím, že to nakonec prozradí, že to byl páter František Dohnal z Nedakonic, který mi poradil, a další páter v Rakousku v městě Poysdorfu, který nám pomohl, a že oni je zavřou, a že on je bude mít do smrti na svědomí, protože pátera Dohnala komunisté umučí. Tímto se nakonec nechal přesvědčit a bral co bude. Ale Franta Králík mu po několika dnech dopomohl, aby se dostal k Československé rotě na švýcarských hranicích v městě Feldkirchen, kde zůstal už do konce naší vojenské služby, která trvala asi 6 měsíců.

Ještě nás čekala lékařská prohlídka. Všichni jsme byli u znání schopni vojenské služby. Hned na druhý den jsme museli projít základním pořadovým výcvikem. Měl nás polský poručík, abychom mu dobře rozuměli. Byla to velká legrace s těmi polskými povely. Třeba, jako u nás byl povel k počtě zbraň, tak polsky to znělo: „Železňačku za poznačku lap.“ My jsme se tomu smáli, ale ten Polák nám řekl, že oni se nám taky smějí. Ale shodli jsme se. Za půl dne jsme byli Francouzskými řadovými vojáky. Jenom jsme si museli zapamatovat Francouzské povely, ale i to šlo celkem dobře.

Ještě ten den jsem měl službu na nádraží v Innsbrucku od jedenácti v noci až do rána do sedmi hodin. Mou povinností bylo kontrolovat totožnost podle legitimací a dále, co mají lidé v zavazadlech. Brzy ráno, kolem 4. hodiny, začínali scházet horalé dolů do města a museli projít nádražím a my jsme jim měli prohlížet, co nesou v těch velikých a vysokých koších. Když přišel první, tak sám sundal koš a začal z něj vybalovat potraviny – maslo, sýry, podmásli a jiné domácí výrobky. Když toho byla asi čtvrtina koše, tak jsem mu řekl, že to stačí. On mi poděkoval a zase to vše pečlivě poskládal zpět a odešel. V tu dobu byl ve městech ukrutný hlad, ale nešmelilo se. Za něco takového byl veliký trest. Totožnost pasažérů jsme museli kontrolovat proto, že po válce se v těch horách schovávali němečtí váleční zločinci, kteří byli hledáni.

Když jsem viděl, jak jsou ti horalé hubení, zeptal jsem se jednou jednoho z nich, kolik váží jeho koš, který nesl na zádech. A on mi odpověděl, že tolik co on a smál se tomu. To jsem mu věřil, ale kolik váží on? - 64 kilogramů. Neuvěřitelné. Pak jsem se jej zeptal kolik hodin šel z tak daleka? Řekl, že 5 hodin. A kolikrát si odpočinul? Řekl, že vůbec ne, že kdyby si odpočinul, že by se zpět na nohy nepostavil. Dále co bylo zajímavé, že oni všichni nosili těžké lyžařské boty. Přitom jejich nohy byly jako hůlky potažené kůží. Také jsem se mnoha z nich ptal, jak dlouho jim to trvá nazpět domů? Všichni říkali, že s prázdným košem jim to zabere jen polovinu času.

Službu na nádrži jsem nekonal dlouho. Jenom 9 nocí. Jednoho rána jsem zjistil, že na tabuli služeb je zmínka, že se koná nábor na šoféry. Hned po snídani jsem šel k našemu veliteli kapitánu Mirovicovi. Tento Jugoslávec byl za druhé světové války v Anglii u 311 bombardovací peruti s československými vojáky. Po válce se nechal přeložit do francouzské armády. Dovolil mi, abych šel na technické oddělení požádat o přezkoušení a vydání řidičského průkazu. V roce 1945 jsem dělal autoškolu v Zábřehu na Moravě a tento řidičský průkaz byl ve dvou řečech česky a německy. Přezkoušení bylo celkem snadné. Zkušební komisař mě vzal do učebny a dal mi knížku, kde bylo asi 100 otázek. K tomu jsem si musel vytáhnout listek s 25 otázkami a jít podle té knížky a hledat správné odpovědi. To dopadlo dobře. Pak jsme šli na jízdu. Zkoušel jsem si to již dopředu v kasárnách, podobně, jako to dělali jiní. Komisař mě pořádně proháněl po městě, až jsme přijeli k nádraží a já jsem se mel otočit doleva. Ale toto nebylo dovoleno. Tak jsem tam požádal strážníka, jestli by mi dovolil se otočit doleva. Ten mi vyhověl a já jsem pokračoval a tu najednou mi říká ten komisař, že řídím sanitku a že jedeme do ulice číslo 36 a číslo domu. Brzy jsme přijeli k té ulici a já jsem zjistil, že to je jednosměrná ulice. Takže jsem použil trik, který jsme se naučili před několika lety v Zábřehu v Kratochvilově autoškolě. Couvnuł jsem do té ulice až k tomu číslu domu. A on mi řekl, že to stačí. Když jsme po půl druhé hodiny trávající projížděcí Innsbruckem přišli zpět do kanceláře, tak spočítal body. Dostal celkem 92 bodů, ale podotknul, že jsem mohl dostat více, když jsem couval do té jednosměrné ulice, že jsem nepoužil sirénu. Já mu řekl, že tam žádná siréna nebyla, ale on mi odpověděl, že jsem ji měl jako simulovat, tedy říci, že zapínám tu sirénu a ukázat na nějaký knoflík atd.

Pak nastal jiný problém. Řekli mi, že řidičský průkaz dostanu až za dva týdny. Ale já jsem trval na tom, že jej potřebuji na příští den, protože v kasárnách máme druhý den vojenskou zkoušku pro šoféry. Sekretářka navrhla, že by se mohlo zatelefonovat na posádku, jestli zaplatí telefon do Salzburgu, kde se tyto průkazy vydávaly. Posádka se zaručila, že to zaplatí a hned se to rozběhlo. Asi za hodinu jsem dostal prozatímní průkaz a posádku to stálo asi 600 šilinků. Na druhý den jsem prošel dalším křtem a to vojenským. Potom jsem dostal vlastní kamion a s ním jsem jezdil asi 4 a půl měsíce. Jezdit bylo celkem snadné, hlavně v noci, kdy na dálnicích žádný nebyl, jen tu a tam nějaké vojenské auto. Asi za dva týdny jsem byl přeložen i s mým kamionem do města Feldkirchen. Odtud jsem jednou týdně rozvážel 25 hektolitřů vína po posádkách a jednou potraviny. Bydleli jsme v kasárnách, která sloužila dříve jako klub nacistů a nyní je zabrala francouzská armáda. Bylo nás tam asi 90. Jednoho dne jsem byl povolán do Innsbrucku na mezinárodní uprchlickou organizaci, abych si vybral stát, kam chci emigrovat. Rozhodl jsem se pro Kanadu, protože jsem si myslel, že je tam podnebí podobné jako u nás. Sice jsem se v tom trochu zmýlil, ale vydržel jsem to a žiji zde už víc než 50 let. Pokračování příště.

Josef Janík, Kanada

VYDEJTE SE S NÁMI PO STOPÁCH HISTORIE

Ilustrátor Adolf Kašpar

Kdo inspiroval Boženu Němcovou k napsání Babičky a koho inspirovala Babička k vrcholným uměleckým dílům? Tomuto tématu by mohla být věnována celá studie. Babička Boženy Němcové inspirovala básníky, hudební skladatele, malíře i sochaře k vrcholným dílům v umělecké tvorbě. Spisovatele faktu a umělecké kritiky zajímalo, kdo vlastně inspiroval Boženu Němcovou k napsání Babičky. Sama spisovatelka o tom napsala: „... Byla jsem již kolik let vdána, když se mi dostaly do rukou spisy Tylovy, ty mi hnuly srdcem a živě mi na mysl uvedly dobrou mou babičku. Stála přede mnou skvěle, krásně, co obrázek prosté upřímné lásky vlastenecké. Upomínky na moje dětská léta obživly jasně v duši mé, slyšela jsem všechna ta slova a srdečné napominání a přemítala v mysli mé a uznala pravdu jejich ...“

Mezi nejznámější ilustrátory Babičky patří Adolf Kašpar (1877 – 1934) český malíř, grafik a ilustrátor, který svými kresbami obohatil vrcholná díla mnohých českých klasiků, nejen Boženy Němcové, ale např. Aloise Jiráska, Wintra i Raise. Celkem 106 obrázků k Babičce zhotovil Adolf Kašpar v průběhu jednoho roku a to mu bylo teprve 25 let. Když si pak v roce 1903 Mysl bek prohlédl Babičku vydanou Českou grafickou Unii s obrázky Adolfa Kašpara, tak nadšeně prohlásil: „Lituji, že Božena Němcová nevidí tyto perly.“

Nahlédneme do osudu tohoto nadaného umělce. Adolf Kašpar se narodil 27. prosince 1877 v Bludově u Šumperka. Jeho otec rád kreslil a tuto vlastnost po něm zdědil jeho nejmladší syn Adolf. Adolf měl 2 starší bratry Aloise a Alfréda. Když v roce 1888 Adolf Kašpar ukončil obecnou školu v Bludově, rodina se odstěhovala do Olomouce, kde Adolf pokračoval ve studiu na střední škole, kde spíše kreslil než studoval. Podle toho také vypadaly jeho studijní výsledky. Ve studiu pak pokračuje na německém učitelském ústavě, ale netouží být kantorem. Maluje, maluje, maluje i ve vyučování, portrétuje své učitele i spolužáky. Jeho kresby a karikatury jsou vtipné a výstižné. Adolf Kašpar navštěvuje divadla a portrétuje umělce. Živí

se těmito příležitostnými kresbičkami. Drobné práce Adolfovy se dostaly do rukou podnikavého olomouckého knihkupce a nakladatele Romualda Prombergera, který seznámí nadaného Adolfa Kašpara s Františkem Polívkou. Pro profesora Adolf nakreslí studie květin k připravované publikaci ke „Květeně země koruny české.“

Na mimořádný kreslířský talent Adolfa Kašpara olomoucký nakladatel Promberger upozornil dále známého malíře Hanuše Schwaigra, který umožní Adolfovi Kašparovi v roce 1899 vstup na vysněnou pražskou Akademii. Praha Adolfa okouzlí. Toulá se historickým městem, Kampou, romantickými uličkami s malostranskými domky s pitoreskními komíny a s klepadly na dveřích a kreslí. Kreslí pražské úředníky i vojenské vysloužilce, mlékaře i tamní žebráky. Adolfův talent vzbuzoval pozornost a získával uznání v pražských uměleckých kruzích. V roce 1901 Adolf Kašpar píše známému olomouckému nakladateli Prombergerovi: „Mám ve vyhlídce pracovat pro Unii ilustrace k nádhernému vydání Babičky Boženy Němcové. Jedu v tyto dny do Ratibořic a Skalice nadělat si na místě náčrtků...“

V Ratibořicích i ve Skalici se Adolf Kašpar setkává s pamětníky, kteří mu vyprávějí o Panklově rodině i o Viktorce. Adolf Kašpar dychtivě prohlíží památníky, pročítá se zájmem dobový tisk, vstřebává do sebe kouzlo romantického Babiččina údolí, dokonale se vcítí do kouzelné atmosféry místa i děje příběhu. Své poznatky a své citění plně poezie pak mistrně zachytí ve své kresbě. Klasik realistické ilustrace Adolf Kašpar se svým kreslířským vyjádřením stal rovnocenným partnerem talentované Boženy Němcové v je jím literárním díle. Sochař Josef Šejnost

o Adolfovi Kašparovi prohlásil: „Náš Dolfi je dědicem Mánesovým.“

Za ilustrace k Babičce mladý Adolf Kašpar získal cenu Akademie. Dne 17. června 1902 malíř Hanuš Schwaiger Adolfovi Kašparovi píše: „Milý příteli! Gratuluji Vám k ceně a k tomu ještě většímu vyznamenání ze strany Myslbeka. Jsem pyšným, že právě já vás na Akademii uvedl a jsem přesvědčen, že to půjde v tom tempu dál.“

Kašpar kreslí své další obrázky a ilustrace s vnitřní poctivostí a uměleckou virtuozitou. Umírá nečekaně v roce 1934 na Chodsku, při své studijní cestě za dokonalým poznáním krajiny a místa děje k Baarově románu „Paní komisarka.“ Spisovatel Bedřich Beneš Buchlovan k maliřově posmrtné výstavě v roce 1935 v Šumperku pak poznamenal: „Je tomu právě rok, co Adolf Kašpar náhle, netuše mrtev klesl v cestě za novým dílem. A dílo jako by se uzavíralo v kruhu: asi před třiceti lety mladý umělec také putoval s mapou za Boženu Němcovou a její Babičkou, tehdy Ratibořickým údolím v průvodu své nastávající choti, aby připravil dílo, které jej pak náraz proslavilo. Posledně prochází Chodsko, chystaje se ilustrovat Paní komisarku - Němcovou v Baarově románu, doprovázen svou chotí, do jejíž náruče klesá jako podřát u jeřábového keře za Železnou Rudou...“ Adolfovi Kašparovi bylo 57 let.

Adolf Kašpar – Babička s dětmi na zámku

Sochař Otto Gutfreund

Barunka z Gutfreundova sousoší v Ratibořicích

Otto Gutfreund, autor sousoší Babičky s dětmi v Babiččině údolí, se narodil dne 3. srpna 1889 v nedalekém Dvoře Králové. Tam také prožil šťastné dětství se svými čtyřmi sourozenci. Mladého Otty zaujala velice práce s hlinou, proto také s velkým zájmem pak zahájil studium na keramické škole v Bechyni. Ve studiu pak pokračoval na Uměleckoprůmyslové škole v Praze, Otty Gutfreunda pak velice ovlivnil pobyt v ateliéru francouzského sochaře Emila Bourdella v Paříži a studium sochařských děl slavného Rodina. Pod uměleckým vlivem Bourdella se Otto Gutfreund snažil uplatnit kubistickou metodu v plastice.

Po návratu do Čech se Otto stává členem Skupiny výtvarných umělců sdružující mladé výtvarníky, spisovatele i hudebníky, kteří živě diskutovali o kubismu. Skupina výtvarných umělců vydávala Umělecký měsíčník, který redigoval malíř Josef Čapek, architekt Pavel Janák a spisovatel František Langer. Otto Gutfreund ve výtvarném umění prosazuje kubismus. V té době Otto Gutfreund dodělal výzdobu Hlávkova mostu v Praze a po té odjíždí zpět do Francie, kde právě začíná mobilizace. Otto se hned přihlásí do setniny dobrovolníků a s Francouzi se zúčastní nejtěžších bojů u Remeše.

Po ukončení první světové války kreslí Otto v Paříži různé reklamní návrhy, působí také jako tlumočnický československé mírové kanceláře v Paříži. Pak se vrací do Prahy. Otto Gutfreund poznal dokonale starosti, radosti i strasti prostých

lidí v Paříži i v Praze. Jeho zkušenosti se promítají do jeho civilistické tvorby se sociálními náměty, je autorem drobných plastik s náměty z denního života. V roce 1919 vytvoří svoji vlastní podobiznu. V Praze neměl peníze na vlastní ateliér, proto se s ním o svůj ateliér podělil sochař Jan Lauda.

V roce 1921 Otto Gutfreund vystavuje svá díla na členské výstavě v Praze v Mánesu vedle děl Štursy, Mařatky, Laudy, Dvořáka, Kubíčka. V téže době vítězí v soutěži návrh Otty Gutfreunda na pomník Babičky v Ratibořicích. Dne 5. září 1921 šťastný Otto přijímá nabídku zhotovit pomník Babičky v Ratibořicích. Sochař řeší námět Babičky jako skupinu rozloženou v osamocené sochy. Děti jsou v dobovém kroji městském, jejich babička v selském. Sugestivnost sousoší podporuje lineární čistota obrysů, takřka empirická, připouštějící ze všech stran pěkně rytmovaný pohled. Návrh sousoší Babičky s dětmi chválí v tisku Nebeský, Matějček i Štech. Pomník Babičky s dětmi je pak proveden z boháneckého pískovce, délka měří 4,48 m, šířka 2,70 m, postava babičky je vysoká 2,40 m.

Noviny ze dne 11. července 1922 psaly: „Slavnost odhalení pomníku „Babičky“ v Ratibořicích, pořádaná v neděli odborem Klubu Čsl. turistů, měla velní zdařilý průběh a přivábila do Babiččina údolí mnoho českého lidu z celého okolí, který s pietou putoval na tato památná místa, aby se poklonil géniu Boženy Němcové...“

Otto Gutfreund pronikavě ovlivnil vývoj českého moderního sochařství. Zemřel nečekaně na vrcholu svých uměleckých sil, jeho smrt zůstala obestřena tajemstvím. Zmizel ve vlnách Vltavy v červnový den u Střeleckého mostu v Praze v roce 1927. Bylo mu 38 let.

Závěrem: Tajemství zrodu Boženy Panklové-Němcové, neobjasněné úmrtí sochaře Otty Gutfreunda motivovalo řadu spisovatelů i historiků k pátrání v rodinných kronikách, v archivech, v dobovém tisku, v kruzích rodinných přátel k objasnění událostí, ke zjištění dalších faktů, které by přispěly k dokonalejšímu vyličení atmosféry doby, která ovlivňovala citění i tvorbu Boženy Němcové, Adolfa Kašpara či Otty Gutfreunda. Poetickou tvorbu Boženy Němcové pochopí každý návštěvník Babiččina údolí, navštíví-li Ratibořice s

vnímavou duší, s otevřenými očima a citlivým srdcem. Tam „každá hájina, každý chlumeček poezií dýše“ napsal koncem léta 1844 MUDr. Čejka, obdivovatel a přítel Boženy Němcové po návštěvě Ratibořic a pokračoval „Byli jsme rozkošným podíváním překvapeni. Po celé jedné straně planuly tisíce a tisíce jisker, jako by byly hvězdy z nebe spadly, nemohouc se tam směstnati. Takové nesčetné množství svatojánských mušek, spatřil jsem co živ po nejprv najednou, celý pokraj u cesty byl jimi jako živými diamanty posypán. Srdce, žádáš-li ještě více? Není-li vlast tvá ve dne čistý ráj a v noci nebe samo?“ MUDr. Čejka byl krajinou Ratibořic naprosto okouzlen. Babiččino údolí si nadále své návštěvníky podmaňuje. V závanu svěžího vzduchu uprostřed zvlněné louky Gutfreundova socha babičky s dětmi vnímavého návštěvníka osloví. Každý se tam na chvíli zastaví a naslouchá...

Nejvýstižnější jsou slova Boženy Němcové, která napsala své sestře Adélce v listopadu 1856 a která jsem se už v dětství naučila nazpaměť: „Viš-li který to milý obraz byl, jež mě stále jako by sladkým kouzlem obetkával? Mé krásné mládí, sladká samota, ve které jsem žila, prosté vychování, jakého jsem požívala, krátce ideální dívčí život, ta čistá, krásná poezie, ráj našeho života - to to bylo. Nikdo z vás nevidí milé Ratibořice tak krásnými jako já. Vy vidíte v nich jen prózu skutečnosti, mně zůstaly rájem!“

*Ing. Alena Kulheimová
Česká republika*

Autorka článku s maminkou a manželem u Gutfreundova pomníku Babičky.

MLADÝM

Vánoce

Pane, pomoz nám vytvořit na tomto světě oázu lásky.
Dej, ať jsme oázou lidí, kteří mají srdce.

Vánoce, to je výzva - odložit všechno násilí
a opatrně něžnými rukama vyhojit všechny lidské rány.
A napsat přes celou zem jediné slovo - "pokoj".

Vánoce jsou výjimečná zkouška, jak učinit náš svět
obyvatelný pro chudáky, pro lidi, kteří jsou tak
lehce zranitelní. Už nikdy by se nemělo narodit dítě v zimě,
žít v zimě a samo v zimě zemřít.

Vánoce nám připomínají, že na naší mrazivé planetě -
může být zase teplo.

Přichází k nám nesmírná Boží láska
a tiše se dotýká lidských srdcí.

V poušti našeho světa vznikají oázy pokoje a lásky.
Každý dům, každá vesnice, každé město
se může stát Betlémem
a každé srdce - jesličkami,
v nichž se znovu narodí Bůh - Láska - pro člověka.

Dobrý Bože,
pomoz nám, ať jsme dobrými, prostými, skromnými lidmi.
Nechceme být lidmi u běžících pásů,
lidmi, kteří pouze mačkají knoflíky strojů,
žádnými roboty a počítači,
ale lidmi s novým smyslem pro řád životních hodnot,
které se z konzumní společnosti vytrácejí.
Nikoliv lidé jiní, ale lidé proměnění,
prostí, pokojní, přátelští,
lidští, - ale především -
děti Boží.

Hvězdy

Když už lidé zhasnou světla
a umlkne hluk světa,
tehdy vidíme hvězdy
a ponoříme se do ticha noci.
V tmavé noci zahlédneme i ty hvězdy,
které jsme dosud neviděli.
A čím je tma větší a noc hlubší,
tím více září hvězdy.
To vše svým způsobem vypovídá - o naději.
Je zde naděje, je možné nalézt východisko.
Zdá se ti najednou, že vidíš dál.
Zase se obrací tvůj zrak vzhůru, ke hvězdám.
I když všechno zatemní strach a bolest,
starosti, nemoc, úzkost a nepokoj,
"dětí světla" dokážou rozžehnout
hvězdy naděje.

Ráno a večer

Každé ráno se postav oběma nohama na zem,
na tu naši dobrou matičku zem a řekni:

"Milý, dobrý Bože!

Jsem tak rád, že žiji,
že mám střechu nad hlavou,
že slunce svítí,
že v mém malém ráji mám okolo sebe
všechny, které mám tak rád,
jsem rád, že mohu pracovat,
že nepotřebuji ani ohromné auto,
ani kdovíjaký drahý kožík,
ani výlet do Alp,
abych mohl dobře prožít tento den.

Každý večer udělám za uplynulým dnem tečku
a obrátím list.

Když tu tečku za dnem neudělám,
může se mne snadno zmocnit beznaděje.
Tak tedy každý večer odložím úplně popsaný list,
tak jak jej napsal můj den.
A pak ho vložím do rukou nebeského Otce
s poděkováním a prosbou za odpuštění.
Pak půjdu klidně spát s vědomím,
že zítra mohu začít znovu.

Nezapomeň:

Každý den je ti dán jako dar,
jako závďavek věčnosti,
abys byl šťastný.

Stárnout s mladým srdcem

Mladé srdce máme tak dlouho,
dokud máme rádi život,
jak nám jej přináší každý den
se vším dobrým i zlým.
Mladé srdce máme tak dlouho,
dokud máme rádi lidi
a dokud jim přejeme všechno to,
co my sami už možná postrádáme.

Kdo zestárne a zachová si mladé srdce,
dokáže s tichou radostí přijmout
spoustu malých i větších nepříjemností a potíží,
které s sebou přinášejí dny stáří.
Chápe smysl života a smrti.
Ví, že zde na světě je všechno jen "maličko"
a na chvíli -
má však pevnou naději v Boha
a věčný život.

*Z knihy Phila Bosmanse: S láskou po celý rok
Nakladatelství AVE Olomouc 1992*

Why do we... Give Gifts

Most of us are so busy buying or making Christmas gifts that we don't have time to question why we are giving gifts. It is just something we do and our goal is to get the job done, whether our strategy is to shop all year or get everything at the last minute.

Christmas, of course, isn't the only time of the year we give gifts. We help fuel our economy with gifts to mark milestones, such as birthdays and anniversaries; other holidays, ranging from Valentine's Day and Easter to Mothers and Fathers Days; accomplishments, such as the birth of a baby, graduations and retirements; and religious events, including baptisms, first communions, confirmations, marriages, and ordinations. Sometimes we even give gifts when no special occasion is involved.

Christmas stands out from all other gift-giving occasions because it is the one time when everyone gets gifts. This inclusiveness is so important to us that we adopt poor families, sponsor giving trees at our churches, and donate to toy and food drives in an effort to be certain no one is without at least one Christmas gift.

There are a number of reasons behind gift-giving. Tradition is one, particularly at Christmas and birthdays. We may give gifts to reward another's behavior—such as getting a good report card. And we sometimes give gifts simply to bring joy or pleasure to another. In addition, we can't overlook the reality that giving someone something usually makes us feel good.

All of these reasons, however, just scratch the surface of the motivation behind our gift-giving. History traces the

Gift-giving on Christmas is a Christian tradition dating back to the very first Christmas when the three magi brought fine gifts of frankincense, gold, and myrrh to honor the holy birth of the Prince of Peace.

practice of giving gifts to pagan times. The Bible goes back even further, revealing that the source of all gift-giving is God, our Creator. From the moment of creation, God has continually showered us with gifts and will never stop doing so.

Because we are made in the image and likeness of God, there is a generosity innate in us that drives our desire to give gifts to one another. Our gifts to others, like God's gifts to us, are a way of expressing our love to the recipients.

When we give a gift we are saying, "I love and care about you. I was thinking of you when I bought or made this gift and I am thinking of you now as you open it."

Although we tend to associate gift-giving with material things, the most valuable gift we can give to others is ourselves. God gives Himself to us as the Savior who gave His life for us, as the Holy Spirit who dwells within us, and as the Creator waiting to welcome us into eternal life. We reciprocate by giving ourselves to others.

We do this in countless ways throughout every ordinary day. Through our work, during recreational time, within family moments, and even with strangers, we give ourselves to one another. It matters not whether our gift is small, such as a kind word, or large, such as caring for one who is sick. The value in terms of love is beyond measure.

At Christmas, some people today emphasize the giving of self by making their own gift certificates which can be redeemed for such things as babysitting, drives to the doctor, an afternoon of playing cards, or any activity that says, "I love you so much that I want to be with you."

When it comes to giving gifts, we are the treasures to be given, even though the wrapping may be rumpled and the gift inside marked with imperfections. We are invaluable because within us lives God, who loves us all.

*The Magazine OBLATES
Missionary Oblates of Mary Immaculate
November – December 2004*

Paths of Glory and Tribulations

Among the outstanding literary giants of the Czech Revivalist Movement there were several whose oeuvres attained world reputation. Sadly, only a few of these works were appropriately translated. The late R. A. Ginsburg, a talented Czech-American translator, published a brilliant anthology entitled *The Soul of a Century* during his lifetime. In addition to well chosen selections from their poetic works,

this single volume contains brief biographical profiles of these Czech poets as well as accurate appraisals of their outputs. Due to the lack of space we cannot include the actual poetry in this publication, but it is hoped that the English speaking readers will be able to read this remarkable verse some day.

JAN NERUDA
(1834-1891)

Jan Neruda, one of the most versatile of the Czech writers, was born in Praha, July 9, 1834 and died after a wasting illness on August 22, 1891. His work and importance may well be divided into two general divisions. The first part of Neruda's literary activity was concerned with lyrical poetry, travel sketches and essays, while the latter part of his literary life was devoted to short stories, ballads and deeply rooted impressions of local color. Neruda had prepared originally for a pedagogic mission, but shortly left the school room for a permanent journalistic and literary career. His simplicity of form and depth of meaning, his sincere self-critical reflections have won for him a permanent place in the heart of generations of Czech readers. His outstanding poetic works include "Graveyard Blossoms" (1858) "Cosmic Songs" (1878) "Simple Motives" (1883) "Friday Songs" (Post-humous Publication) and many other collections.

JULIUS ZEYER
(1841-1901)

Julius Zeyer represents a truly cosmopolitan literary type whose works show the influence of the French-German-Jewish blood coursing through his veins. Unlike so many other poets Zeyer was born of wealthy parents, and had the opportunity of education and travel denied to others. Zeyer was born in Prague, April 26th, 1841, where he died on January 29th, 1901. It seems that the elegiac beauty of old Prague had a marked influence upon Zeyer, and that under this guidance the deeply impressionistic poet turned consciously away from German and Viennese influences to a deep penetration into the realm of Czech history and philosophy. To offset the prevalent German influence Zeyer reached out into the heroic literature of old France and the Christian nobility found in the pre-Raphaelite literature in Italy. Zeyer is a true aristocrat of art, who turns away from the grey commonplace of the present to the inspiring glory of historical yesterdays.

JOSEF VÁCLAV SLÁDEK
(1845-1912)

Josef V. Sládek ranks high as a poet and a translator as well. He was born in Zbirov, October 27th, 1845, and died in 1912. After completing his philosophic studies at the Charles University of Prague, Sládek left for America, where he spent two years (1869-70). No doubt that this brief but important period had marked influence upon Sládek and made possible his translations of Longfellow's *Hiawatha*, Byron's *Hebrew Melodies*, Coleridge's *Ancient Mariner*, and many Shakespearean plays. His works include *Poems* (1875) *Sparks at Sea* (1880) *On the Threshold of Paradise* (1883) *Sunshine and Shadows* (1881) and others. Sládek's poetry ranges from tender dreaminess to bold manly resolve. Between his lines seeps a constant stream of tender love, combined with bitter hate of every form of treachery and deceit. He is sincere and convincing whether it be sparks of humor or darts of disdain that fly like sparks from off the anvil of his creative genius.

